

Kubulos nosvin Pagalma svētkus

Foto - E.Gabranovs

Aiziet! Kristīne Žvirble mucu vēla kopā ar sešgadīgo meitiņu Gabrieli. "Šādos svētkos ir iespēja atpūsties kopā ar bērniem," priecājas Kristīne.

Edgars Gabranovs

Aizvadītajā sestdienā Kubulos ar dažādām aktivitātēm pirmo reizi svinēja Pagalma svētkus. "Dzīvē vienmēr jātiecas pēc labā! Tas ir ikkatra pamatmērķis," uzskata kultūras nama vadītāja Laura Zujāne.

Viņa pastāstīja, ka ideju par Pagalma svētku rīkošanu smēlusies no visā pasaulē 29.maijā svinamās Kaimiņu dienas, kuras pamatmērķis ir komunikācijas uzlabošana un saliedētība: "Tāpēc arī Kubulos tapa ideja par Pagalma svētku svinēšanu, kas sastāvēja no četriem posmiem – apmeklētājiem bija iespēja apskatīt Dzintara Putniņa fotogrāfiju izstādi "36 kadri", piedalīties dažādās sporta aktivitātēs un konkursos, baudīt koncertu Viļānu Kultūras nama kapelas "Bumburņicys" izpildījumā un ballēt Māra Lāpāna vadībā." L.Zujāne pirms pasākuma uzsvēra, ka Pagalma svētkos ikvienu aicinās izteikt līdzcilvēkiem komplimentus: "Tas, ka šodien saulīte mūs lutina, liecina par to, ka Kubulos ikviens ir miļi gaidīts. Cilvēkus mudina

vienu pret otru būt patiesākiem un laipnākiem. Jādzīvo ar pateicību šodien. Viss izdosies, ja domāsim pozitīvas domas. Mums jābūt kā skaistiem, sātiem āboliem, nevis saskumušiem."

Jāsecina, ka patiesi gardu pārsteigumu klātesošajiem sarūpēja Kubulu Kultūras nama kolektīva "Vakarblāzma" dāmas Zenta Andersone un Aina Stahovska, kuras cienāja ar gardām pankūkām. "Kas jādara, lai mēs būtu aktīvāki? Pašiem jābūt labestīgiem, tad jau neviens virsū ar mietu nenāks," sprieda pašdarbnieces. Savukārt mūziķis Māris Lāpāns atklāja, ka Kubulu Kultūras namā strādā kopš 2009.gada: "Šodien pirmo reizi sevi parādīšu jaunā ampluā, proti, kā ballītes muzikants. Šis ir īpašs gadījums, kad to darišu individuāli." Spriežot par iedzīvotāju aktivitāti, piedaloties pasākumos, Māris secina, ka vispārējās tendences pasaulē nav pozitīvas: "Gribam vai negribam, bet tās sajūtam kaut vai zemapziņā. Gan jau arī palīdzība Ukrainai kaut kur summējas." Iedzīvotājus M.Lāpāns mudina šo sestdien apmeklēt Lāča dārzu, kur, viņaprāt, varēs baudīt nakts dzejas uzvedumu.

* Turpinājums 10.lpp.

Nākamajā
Vadugumā

● **Gatavojas dzimšanas dienai**
Krišjāņu tautas nama sieviešu vokālajam ansamblim "Elija" – 25!

● **Ko sola politiķi?**
Tikšanās Viļakā

Vienāda pieeja visiem

Pirms 2025.gada 7.jūnija pašvaldību vēlēšanām laikraksta "Vadugums" redakcija aicina visus politiskos spēkus, kuri kandidēs vēlēšanās, tikties ar vēletājiem:

13.maijā plkst. 18.00 Viļakas Kultūras namā

20.maijā plkst.18.00 Baltinavas Kultūras namā

27.maijā plkst. 18.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā

Aicinām vēletājus iesūtīt jautājumus (edgarsgabranovs@inbox.lv), kuru vēlas uzdot deputātu kandidātiem. Jautājumus būs iespēja uzdot arī tikšanās laikā.

Īsziņas

Norēķinu centrs Balvos šomēnes maksājumus pieņems līdz 23.maijam

Ar 2025.gada 1.jūniju darbu uzsāks jaunizveidotā pašvaldības SIA "Balvu Namsaimnieks", kuras paspārnē atradīsies arī Balvu valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs. Apkalpošanas centra darbinieki dara zināmu, ka šī iemesla dēļ maijā norēķinu centrs dažāda veida maksājumus pieņems tikai līdz 23.maijam ieskaitot. Lūgums iedzīvotājus, kuri maksājumus parasti atliek līdz pēdējai dienai, šoreiz to izdarīt ātrāk.

Vārds redaktoram

Edgars Gabranovs

Latviešu dzejnieks, publicists un valodnieks Juris Alunāns savulaik teica, ka nav jāskatās arvien tik grāmatā, piebilstot: "Uz tirgus skan arī dažāda gudrība." Par to pārliecināties varēja sestdien lauku labumu tirdziņā Balvos, kur vispirmtākā prece, šķiet, bija dažādi stādi un augļu kociņi. Tostarp neizpalika vēlēšanu tuvošanās akcenti, kad topošie deputātu kandidāti aicināja balsot par viņiem. Interesanti, ka kāda ģimenīte, kura pacieņojās divās nojumēs, katrā no tām apgalvoja, ka balsos tikai par attiecīgo partijas piedāvāto sarakstu. "Tikai par jums, tikai par jums," viņi solīja. Vēlāk nejausi saklausīju tieši šīs ģimenes sarunu, kad vīrs ar sievu sprieda, vai vispār ies uz vēlēšanu iecirkni. Ne mazāk skumjas pārdomas raisās, esot pasākumos. Nē, ar kvalitāti viss ir kārtībā. Neiepriecina fakts, ka dažādās aktivitātes ir maz apmeklētas. To neformālās sarunās atzīst arī kultūras darbinieki, secinot, ka pievilināt cilvēkus nav nemaz tik viegli. Lai arī pats pēc dabas esmu sliņķis, uzskatu, ka vietējām kopienām jāatbalsta savs pagasts, jāceļ tas gaismiņā. Tāpat arī pašvaldību vēlēšanas ir laiks, kad nedrīkst palikt malā stāvētājos. Skaidrs, ka tādas tīras un absolūti labas mantas jeb saraksta nav, tomēr ir jāspēj no esošā piedāvājuma atrast sev tuvāko. Vēlēšanu dienā viss būs mūsu pašu rokās – kādus cilvēkus ievēlēs, tādi arī nākamajos četrus gadus Balvu novadu vadīs. Lai izdodas!

Latvijā

Saziedots viens miljons eiro. Depozīta taromātos kopš 2022. gada decembra saziēdota viens miljons eiro, tā Latvijas Televīzijas raidījumā "Rīta Panorāma" paziņoja "Depozīta iepakojuma operators" valdes priekšsēdētājs Miks Stūritis un "Ziedot.lv" vadītāja Rūta Dimanta. No saziēdotā miliona ziedošanas iniciatīvas "Ziedo savu depozītu" ietvaros 357 tūkst. eiro novirzīti Ukrainas un Ukrainas bēgļu bērnu atbalstam, 313 tūkst. eiro ziedoti dzīvnieku patversmēm, bet 130 tūkst. eiro ziedoti trūcīgiem senioriem. Savukārt smagi slimiem bērniem, kuriem ziedojumu taromātos var novirzīt kopš 2023. gada decembra, saziēdota 101,6 tūkst. eiro.

Pieķer daudz vadītāju. Valsts policija pēdējos gados pieķer vidēji 1700 transportlīdzekļu vadītāju, kuriem beidzies veselības pārbaudes termiņš. Šogad četros mēnešos likumsargi atklājuši gandrīz 430 tādu vadītājus, noskaidrojot Latvijas Radio. Ceļu satiksmes likums paredz – ja transportlīdzekļa vadītājs veselības pārbaudi savlaikus nav veicis, spēkrata vadīšanas tiesības nedrīkst izmantot. Likumu neievērojot, policija piemēro 40 eiro sodu. Motociklistiem un automašīnu vadītājiem veselības pārbaude jāiziet reizi desmit gados, bet pēc 60 gadu vecuma – ik pēc trim gadiem. Savukārt kravas mašīnu un autobusu vadītājiem – reizi piecos gados, bet pēc 60 gadu vecuma – ik pēc trim gadiem.

Siltuma nebūs. Arī šonedēļ Latvijā turpinās valdīt ziemeļu vēji, kas no jauna ienesīs aukstu gaisu, liecina prognozes. Otrdien mākoņu kļūs vairāk, bet bieži uzspīdēs saule, vietām valsts galējos austrumos īslaicīgi līs. Minimālā temperatūra naktī 0...+6 grādi, vietām zāles augstumā neliela salna, maksimālā temperatūra dienā +12...+17 grādi, vietām piekrastē ap +10 grādiem. Trešdien atkal pastiprināsies ziemeļrietumu, ziemeļu vējš, pēcpusdienā daudzviet brāzmas 12–17 metri sekundē. Naktī gaidāms lietus, tādēļ salnu nebūs – minimālā temperatūra +2...+7 grādi, savukārt dienā gaiss iesils tikai līdz +8...+13 grādiem, daudzviet īslaicīgi uzlīs, vietām iespējama krusa. Ceturtdienas rītā daudzviet atkal gaidāma salna, bet turpmāk nedēļas otrajā pusē temperatūra lēni paaugstināsies. Ceturtdienas un piektdienas pēcpusdienā +9...+14 grādi, daudzviet vēl īslaicīgi līs, bet brīvdienās gaiss iesils līdz +12...+17 grādiem, vietām piekrastē ap +10 grādiem, laiks būs pārsvarā saulains. Lai arī nedēļas nogalē naktis būs dzestras, salnas tad maz iespējamas.

(Ziņas no interneta portāla www.lsm.lv)

Zelts, sudrabs un bronza Jūrmalā

Medaļu pūrs nūjotājiem

"Nūjot prieks Balvi"! Āra aktivitātes saglabā ne tikai veselību un gandarījumu par gūtajiem rezultātiem, bet rada arī pozitīvas emocijas un prieku.

4.maijā, Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienā, komandas "Nūjot prieks Balvi" dalībnieki devās uz vienu no sportiskākajām un zaļākajām pilsētām Latvijā – Jūrmalu, kur notika ikgadējie Jūrmalas pilsētas svētki un Latvijas nūjošanas čempionāta otrais posms.

Komandā dažādās distancēs un vecuma grupās startēja 14 nūjotāji un četri skrējēji, kopumā izcīnot astoņas medaļas.

Nūjotāju rezultāti vecuma grupās:

- ◆ 21 kilometrs "Vīri" (1985.gadā dzimušie un jaunāki): 2.vieta – RENĀTS VILIPSONS (rezultāts – 2:29:54.3);
- ◆ 21 kilometrs "Meistares" (1965.-1984.gadā dzimušas): 1.vieta – ZOJA RIBUŠA (rezultāts – 2:31:20.4);
- ◆ 21 kilometrs "Seniori" (1964.gadā dzimuši un jaunāki): 1.vieta – INĀRS SUPE (rezultāts – 2:33:12.2);
- ◆ 10 kilometri "Sievas" (1986.gadā dzimušas un jaunākas): 4.vieta – MADARA MOZULE (rezultāts – 1:23:29.3);
- ◆ 10 kilometri "Meistares" (1966.-1985.gadā dzimušas): 10.vieta – ASTRĪDA VĒJA-ĀBOLIŅA (rezultāts – 1:26:32.1);
- ◆ 10 kilometri "Seniori" (1956.-1965.gadā dzimuši): 2.vieta – JĀNIS CIRCĀNS (rezultāts – 1:12:48.1);
- ◆ 10 kilometri "Veterāni" (1955.gadā dzimuši un jaunāki): 2.vieta – ĒRIKS APŠENIEKS (rezultāts – 1:19:31.1);
- ◆ 5 kilometri "Sievietes": 2.vieta – ZLATA KALLASE (rezultāts – 0:37:55.3); 3.vieta – INTA OZOLA (rezultāts – 0:38:09.2); 4.vieta – INDRA CIUKORE (rezultāts – 0:39:38.5); 7.vieta – JOLANTA VILIPSONE-GORBĀNE (rezultāts – 0:42:12.9); 58.vieta – LIGITA BALTĀ (rezultāts – 0:56:07.4); 59.vieta – ELĪNA ALEKSĀNE (rezultāts – 0:56:07.6);
- ◆ 5 kilometri "Vīri": 3.vieta – JĀNIS SUPE (rezultāts – 0:40:36.3).

Skrējēju rezultāti vecuma grupās:

- ◆ 5 kilometri vīriešiem: 7.vieta – ARMANDS SĒJĀNS (rezultāts – 0:21:12.9);

Vai tā proti? Bez nūjošanas un skriešanas klātesošos priecēja arī dāmas ar dažādiem akrobātiskiem priekšnesumiem.

- ◆ 5 kilometri sievietēm: 9.vieta – KRISTĪNE APINE (rezultāts – 0:28:44.0).

Bērni – skrējēji meiteņu vecuma grupā

- ◆ (2015.-2016.gadā dzimušas): 19.vieta – KAROLĪNA APINE (rezultāts – 0:2:59.4).

Galda teniss

Startē finālsacensībās Rīgā

3.maijā Oskara Kalpaka Rigas Tautas daiļamatu pamatskolas sporta zālē notika "Latvijas komandu čempionāta galda tenisā 2024./2025. gada sezonas" finālsacensības.

Tajās piedalījās visu līgu labākās četras komandas. Šajā sabraukumā "Ziemeļlatgales Sporta centra" komanda pusfinālā ar rezultātu 1:4 zaudēja regulāras sezonas līderiem

"Salaspils GTK 4". Savukārt spēlēt par 3.vietu spraigā cīņā ar rezultātu 3:4 mūspuses galda tenisti piedzīvoja zaudējumu pret "GTK Baltais 3 (Rīga)" komandu. Rezultātā par čempioniem kļuva "Salaspils GTK 4", 2.vietu ieguva kaimiņi no "GTK Gulbene 1", 3.vietu izcīnīja "GTK Baltais 3", bet 4.vietā ierindojās mūsu puiši no "Ziemeļlatgales Sporta centra" komandas.

Nepalaid garām!

Ģimeņu dienas

18.maijā pulksten 11 Balvu Valsts ģimnāzijas sporta laukumos notiks Balvu novada Ģimeņu dienas sporta aktivitātes tradicionālajos un netradicionālajos sporta veidos bērniem, vecākiem un ģimenēm! Dalībnieku reģistrācija no pulksten 10.30 līdz 10.50!

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Ko sagaidāt no 2025.gada pašvaldību vēlēšanām?

Viedokļi

Nevarīgus nākamos deputātus mums nevajag

ANDRIS KAZINOVSKIS, bijušais Saeimas deputāts

Tuvojošās pašvaldību vēlēšanas būs atšķirīgas no iepriekšējām. Pirmkārt, tās norisināsies uz cita ģeopolitiskā fona: ASV ir uzvarējusi Republikāņu partija un prezidents Tramps, kurš pārstāv konservatīvo uzskatu iedzīvotājus. Arī Eiropā sākusies bezkompromisa cīņa starp

konservatīvajām partijām un kreisajām, liberālajām partijām. Līdzīga situācija ir arī Latvijā. To pierāda iedzīvotāju aptaujas, kur, piemēram, Rīgā šobrīd līderos ir konservatīvo uzskatu, tā saukto *trampistu*, līderis Ainārs Šlesers. Viņa galvenais pretinieks ir pilsētas mērs Vilnis Ķirsis. Arī Balvos pašreizējam novada vadītājam ir vairāki konkurenti.

Otrkārt, vēlēšanas norisināsies uz Krievijas – Ukrainas kara darbības fona, un Balvu novada iedzīvotājiem būs ļoti svarīgi, cik stiprs un rīcībspējīgs būs nākamais novada vadītājs. Balvu novada robeža ar Krieviju liek būt gataviem uz jebkādiem scenārijiem, kur, iespējams, var būt nepieciešama ātra un operatīva rīcība. Tukšu, garu runu runātājiem te nebūs vietas.

Treškārt, tiek izvērtēta administratīvi teritoriālā reforma un tās rezultāti četrus gadus garumā. Balvu novadam, manuprāt, tie nav bijuši labvēlīgi. Līdzīgi kā citviet Latvijā, ir apstājies iepriekšējo mazāko novada centru attīstība, pieaudzis parāds, samazinājies pakalpojumu kvalitāte. Piemēram, pasliktinājies pašvaldības ceļu kvalitāte, samazinājušies to uzturēšanas darbi, ceļu greiderēšana. Nākamajai novada vadībai sagaidāms smags darbs šo lietu sakārtošanā.

Izvērtējot Balvu novada vēlēšanām partiju iesniegtos sarakstus, to programmas un šī brīža rīcību, var izdarīt vairākus secinājumus. Vairākiem partijām iesniegtu deputātu kandidātu sarakstiem nav izteiktu līderu. Iedzīvotājiem ir svarīgi zināt, vai saraksta līderis spēs kļūt par novada vadītāju un sekmīgi vadīt novadu. Citiem vārdiem sakot, vai saraksta līderis tautā ir populārs, vai viņam var uzticēties.

Daudzu partiju programmās noteiktie mērķi un pasākumi izteikti vispārīgās, nekonkrētās frāzēs vēlamajā formā: “mums jāpanāk, jācensas, jāuzlabo...”. Tas neuzrunā balsotājus. Pieņemamāks ir konkrēts solījums paveikt konkrētu darbu, piemēram, izbūvēt velo un gājēju celiņu no Kubuliem līdz Balviem.

Īpaši tiek vērtētas šobrīd pie varas esošās partijas un to deputātu kandidāti. Cik lielā mērā ir izpildīti viņu iepriekš dotie solījumi? Iespējams, dažam labam tas varētu kļūt par klupšanas akmeni.

Runājot par priekšvēlēšanu aģitāciju novadā, šajā brīdī nav jūtama īpaša aktivitāte. Ceru, ka deputātu kandidāti neaprobežosies ar savu portretu ievietošanu portālā “Facebook” vai aģitācijas biļetenos, kas vairāk atgādina publis-

kās Goda plāksnes padomju laikos. Gribētos, lai katrs no kandidātiem apliecinā sevi vairākās citās aktivitātēs, pierāda iedzīvotājiem, ka ir vērts par viņu balsot, ka patiešām nākamajos četros gados būs viņu interešu pārstāvis un aizstāvis novada domē.

Piemēram, pēdējā laikā aktuāls jautājums ir par vilku un lāču pārmērīgu skaitu mūsu novadā, viņu nodarītajiem postījumiem un lāču īpašu aizsardzību un pavairošanu Stompaku dabas liegumā. Ir izskanējis priekšlikums par šo jautājumu rīkot iedzīvotāju referendumu. Tomēr līdz šim neviena partija, pat neviens no 139 deputātu kandidātiem Balvu novadā, publiski nav iesaistījies šajā aktivitātē. Vai tiešām partijas un kandidāti ir aklī, ka neredz, kāda problēma nomāc novada iedzīvotājus? Vai arī domā, ka šo jautājumu atrisinās kāds cits no malas? Kam tad vajadzīgi tādi nevarīgi nākamie deputāti?

Vēl ir laiks, tāpēc ceru, ka partijas un deputātu kandidāti izrādīs aktivitāti minētās problēmas un citu aktuālu jautājumu risināšanā Balvu novadā. Ceru, ka tas mazinās vienaldzīgo iedzīvotāju izvēli un mazināsies nebalsootāju skaits.

Vislielākais ļaunums būs neaiziet un nenobalsot

IEVA LEIŠAVNIECE, balveniete

Lai mēs kaut ko sagaidītu no šī gada pašvaldību vēlēšanām, vispirms ikvienam novada iedzīvotājam, sākot no 18 līdz 102 gadiem, ir jāaiziet uz tām un jāizpilda savs pilsoņa pienākums. Pēdējo gadu vēlēšanu aktivitātes statistika, manuprāt, ir graužīga, kas ir ļoti skumji un nepieņemami. Izmantojot izdevību, gribu uzrunāt Balvu novada iedzīvotājus, kuri nav izlēmuši – balsot vai nē, vai arī kategoriski izlēmuši neiet uz pašvaldību vēlēšanām, saņemties un to izdarīt. Manuprāt, dotajā brīdī sabiedrībā vispār pietrūkst saprašanas par to, ko nozīmē pašvaldību vēlēšanas. Tā ir pašu valdība! Mēs uz nākamajiem četriem gadiem Balvu novadā 19 pagastos un 2 pilsētās iecelsim savu valdību. Un, ja katrs iedzīvotājs neizpildīs savu pienākumu – neaizies un nenobalsos par sev tīkamo vai netīkamo kandidātu, nepiezīmēs plusiņu, mēs pat iečikstēties nedrīkstam, ka dzīvojam slikti. Izvēloties šos 15 deputātus, kuri strādās mūsu, mūsu bērnu, mazbērnu, vecāku labā, jāizpilda savs pienākums. Jāsāk ar to, ka jāievēl šī pašu valdība, kas ir pašvaldība, un tad nākamajās priekšvēlēšanu kampaņās varēsim paprasīt savam deputātam, ko viņš ir izdarījis, lai aizstāvētu novada iedzīvotāja intereses. Pensionāri, vecāka gadagājuma cilvēki un tie, kuri ikdienā vairāk dzīvo pa mājām, savu pienākumu izpildīs. Es to zinu pēc statistikas, jo savulaik strādāju vēlēšanu komisijā un redzēju, kāda auditorija nāk balsot. Diemžēl tieši mana vecuma cilvēki un jaunāki ir visneak-

tīvākie. Kādēļ? Daudz dzirdēts, ka iemesls tam ir zaudēta jebkāda ticība politiķiem. Bet tad pretī jautājums, – kam zaudēta ticība – cilvēkam, par kuru nobalsoja? Vēlētājs nekad ar viņu nav runājis, nav saticis uz ielas un pajautājis, kur ir izpildītais solījums? No deputātiem ir jāprasa atbildība, jo par šiem cilvēkiem esam atdevuši savu balsi. Mēs, 18 tūkstoši Balvu novada iedzīvotāju, visi nevaram būt deputāti, strādāt administrācijā, pašvaldībā, lai uzlabotu savu dzīves kvalitāti. Mums jāseko līdzi, lai pašvaldība pilda savas elementārās autonomās funkcijas, kuru nemaz tik daudz nav – ja nekļūdos, tad kaut kādas 22.

Cilvēki vēlēšanās savu balsi atdod nepārdomāti. Izpētot šo pašvaldību vēlēšanu deputātu kandidātu sarakstus un programmas, man personīgi raisās viegls smīns, jo visi kaut ko forši sola. Man patīk, ka sola, bet tad tas ir jādara. Ir tikai divi saraksti, kuros manāma konkrētība. Viens ir stingri pateicis, kā mēs to panāksim, bet otrs liek manīt, ka ir plāns, kā to panākt. Pārējiem viss solījumu formā – darīsim, attīstīsim, nodrošināsim, veicināsim... KĀ? Es gribu dzirdēt, redzēt, saprast, KĀ Jūs to panāksiet un izdarīsiet? Esmu diezgan aktīva arī sociālajos portālos, kur vienam no deputātu kandidātiem uzdevu atvērtu jautājumu par kultūru, kā konkrēti plānots panākt iecerēto? Un, ja man nevar atbildēt, ‘kā’, tad var censties, cik grib. Ja nav idejas un plāna, ‘kā’, tad ir skaidrs – nu, nebūs, mīļie, NEBŪS. Mēs stagnēsim, grimsim, neattīstīsimies, jo nav atbildes uz šo jautājumu. Ja ir atbilde, tad tas ir pirmais drošības spilvens, ka deputātu kandidātiem ir plāns. Varbūt viņi šaubās, bet zina, ko darīs, nevis atnāks pirmajā sēdē un skatīsies viens uz otru jautājot, ko tagad darīt. Protams, man ļoti priecē, ka sarakstos ir tik daudz jaunu cilvēku. Tas ir forši, kaut gan varēja būt vēl vairāk. Iespējams, viņiem pietrūcis drosmes, zināšanu, varbūt tas ir arī neatkarīgo mediju uzdevums vairāk izglītēt cilvēkus par līdzdalību. Iepazīstoties ar esošajiem sarakstiem, cerības ir lielas, ļoti ceru, ka pilsētas un novada iedzīvotājiem pietiks drosmes beidzot saņemties un 7.jūnijā visiem aiziet uz vēlēšanām un izdarīt pareizas, gudras izvēles. Un jābūt tikpat drosmīgiem, lai pateiktu politiķiem, ka no viņiem prasīsim atbildību.

Ja raugāties uz aizvadītā sasaukuma darbu novadā, jāsecina, ka šie bijuši diezgan smagi četri gadi. Reālā kļūda bijusi plānošanā, nav nostrādājusi tā budžeta *exel* tabula. Arī šobrīd, manuprāt, esošā vadība nesaprot, ka tā nestrādā. Šī tabula būtu kritiski jāvērtē, jāgradē, radikāli jāpieņem vēl nepopulārāki lēmumi, jo, turpinot strādājot šādā manierē, mēs savu novadu izpostīsim. Budžets turpinās būt ar mīnus zīmi. Atvadisimies no pēdējiem jaunajiem, gudrajiem speciālistiem, kurus pietiekami daudz zaudējam katru dienu – jaunās ģimenes brauc projām, jaunieši arī. Tikai tāpēc vien, ka mums nav konkurētspējīga atalgojuma. Jā, tas nav tikai Balvos, bet arī Gulbenē un Alūksnē. Bet varbūt neskatāmies uz kaimiņiem, neatīstojamies, ka visiem taču ir tik grūti.

Ja runājam par novada attīstību, neteikšu, ka viss ļoti gājis uz augšu, bet man prieks, ka neesam vēl vairāk degradējušies un nonākuši vēl lielākā bedrē. Ir vajadzīgas ambīcijas, Napoleona plāni. Ja nebūs vīzijas, kādam jāizskatās Balvu novadam, piemēram, 2040.gadā, tad nebūs nekā. Tas ir to 15 mūsu deputātu, tāpat kā 100 gudro Saeimā, uzdevums. Ja mani ievēlētu, es zinātu, kas jāizdara, bet es nekandidēju, jo, esot savā vietā, manuprāt, šobrīd varu izdarīt vairāk. Jā, mans viedoklis ļoti bieži ir nepopulārs, citi uzskata, ka pārāk drošs, skaļš, pārāk agresīvs, bet, ziniet, mūsdienu sabiedrībā parādījusies viena problēma – visi sāk ķert foršu modes lietu, kas saucas mobings, bosings, bulings, izmanto vārdus ‘naida runa’, ‘agresīvs’, ‘toksisks’. Cilvēku, kurš atļaujas pateikt kaut ko skaļāk vai atšķirīgāk, uzskata par problēmu. Kur ir palikusi mūsu veselīgā humora izjūta, sarkasms?!

Lai mūsu novads attīstītos, tam jāizpilda viens uzdevums – ikvienam lēmumam pa vidu jānoliek tas mazais cilvēciņš (mūsu bērni). Lai arī Balvu novads ir saņēmis ģimenei draudzīgākās pašvaldības statusu, tas mazais cilvēciņš pa vidu joprojām nav nolikts. Mums katastrofālā stāvoklī ir bērnu darzi, skolu sporta zāles, bērnu laukumi. Ja nesāksim griezt pašvaldības autonomo funkciju ap šo mazo cilvēciņu, lai viņam te būtu interesanti, lai viņš te spētu attīstīties, izglītoties, atpūsties un justies droši, mēs paputēsim un pazaudēsim pēdējo.

Novada vadībai jāsaprot, ka nākamais, kas

aizbērna ir prioritārā statusā, ir uzņēmēji. Ne-raustīsim viņus, nekonkurēsim ar viņiem, bet atbalstīsim, remontējot ceļu uz ražotnēm, ļaujot viņiem strādāt, nerīkojot bezjēdzīgus seminārus, aktivitātes, ja viņi neprasa. Ziniet, kuras apmācības ir visvairāk apmeklētās – Latvijas Lauku konsultāciju rīkotās, jo tur ir tas, kas lauksaimniekiem, uzņēmējiem interesē. Viss pārējais galvenokārt ir ķeksītis. Atkārtos – uzņēmējiem jāļauj strādāt. Ja viņi to darīs, tad uzņēmēji meklēs darbiniekus, kaut ko ražos, maksās nodokļus, un viss būs lieliski. Būs bērni, būs uzņēmēji, būs novads un būs pilsēta. Nebūs bērnu – nebūs uzņēmēju, nebūs novada – nebūs pilsētas. Protams, nedrīkst aizmirst par sociāli mazaizsargātajiem, par viņiem arī jāparūpējas, jo tas ir mūsu uzdevums. Lai attīstītos un augtu, jānedefinē, kas ir Balvu novads. Kamēr nav šī drosmīgā plāna un drosmīgās rīcības, nekā nav. Dzīvojam tā, kā dzīvojam. Lai tas viss būtu, jāiet vēlē. Es aicinu vēlē par gudriem, pieredzējušiem cilvēkiem, jo deputātu sastāvā jābūt kādam, kas vispār saprot, kas jādara. Nevaram arī ievēlēt 15 jauniešus, kuriem nav nekādas nojausmas, ko darīt 8.jūnijā. Jāatrod vidusceļš. Protams, viņi ir burvīgi – jauki, sirsnīgi, gudri, viņi grib darīt un tic savam novadam, bet ir jāzina – kā. Iedomāsimies, ka Balvu novads ir spēcīga dzirnavas, kuras var labi ražot, audzēt pievienoto vērtību, lai rūpētos par mums visiem, bet tām nav ūdens. Es ticu, kajaunieši būs tas ūdens, kas dzirnavu ratu sāks griezt, lai tās beidzot sākt malt.

Pagājušonedēļ sākās “Vaduguns” pirmsvēlēšanu debates ar deputātu kandidātiem. Pirmā tikšanās notika Rugājos, bet zāle bija pustukša. Tā ir katastrofa! Kur ir iedzīvotāji, kur uzņēmēji, zemnieki, mammas, tēti, jaunieši, pensionāri, kur ir pašvaldības administrācija, darbinieki? Viņus neskar šīs vēlēšanas, viņi nebaidās, ka tūdaļ var krēslī ripot? Mīļie cilvēki! Ejiet, uzdodiet neērtus jautājumus! Kad vēl viņiem pajautāsi par to, kas sāj? Debates ir īstais laiks un vieta, kad to izdarīt. Un pēc tam dosimies uz vēlēšanām. Vislielākais ļaunums būs, ja neaiziesim un nenobalsosim. Ja paliksīm malā.

Viedokļus uzklusēja
S.Karavoičika

Izstādes atklāšana

Aicina iekāpt laika kapsulā

Irēna Tušinska

25.aprīlī Viļakas muzeja izstāžu zālē atklāja ekspozīciju "Viļakas pilsētai – 80", kurā apskatāmas vēsturiskas fotogrāfijas, Viļakas uzņēmumu ražotās preces un dažādas citas vēstures liecības.

Viļakas muzeja vadītāja Rita Gruševa, atklājot izstādi, uzsvēra, ka katram no klātesošajiem šī pilsēta asociējas ar kaut ko citu – kāds šeit piedzimis, kāds uzaudzis, kāds mācījies skolā vai strādā. "8.oktobrī Viļaka svinēs savu 80 gadu jubileju, taču pamazām, ar dažādiem pasākumiem, sākam to svinēt jau tagad. Lai mūsu vēsturi pēc iespējas labāk iepazītu gan vietējie iedzīvotāji, gan tūristi, izstādi atklājam pašā aktīvākajā tūrisma sezonas laikā," teica muzeja vadītāja.

"Kāpēc izstāde saucas "Viļakai – 80", nevis 730? Jo 730 gadi apīt, kopš šī vieta minēta vēstures avotos, bet pilsētas tiesības Viļakai piešķirtas tikai 1945.gadā," skaidroja R.Gruševa. Viņa atklāja, kā Viļaka mainījies šo 80 gadu laikā, sākot ar grūto pēckara periodu, kad pilsētu burtiski atjaunoja no pelniem: "Tika atjaunota skolu darbība, ceļi, dažādu sabiedrisko iestāžu darbība, atsākās un pilnīgi no jauna izveidojās ražošana un iestādes, atjaunotas elektrolīnijas." R.Gruševa uzsvēra, ka pēckara gadi bija īpaši smags laiks Viļakas vēsturē – turpinājās nacionālo partizānu pretošanās kustība, vēlāk notika deportācijas un masveida stāšanās kolhozos. Taču notika arī pozitīvas pārmaiņas. "50-tie gadi iezīmējas ar to, ka masveidā uzsāka daudzdzīvokļu dzīvojamu māju celtniecību, atvēra vairākus pārtikas un saimniecības preču veikalus. Bijām Abrenes rajona centrs. Savukārt 60. – 80.gados notika milzīgs ražošanas izrāviens, kad Viļakā pastāvēja tādi ražošanas uzņēmumi kā šūšanas cehs "Sarkanais rīts", "Suvenirs" jeb "Daiļrade", Viļakas rūp-kombināts, Viļakas pienotava, maizes ceptuve, konditoreja, Viļakas linu fabrika u.c.," atgādināja muzeja vadītāja. Jau 80.gadu beigās Viļakā sākās pārmaiņas, jo tuvojās Atmodas laiks. "Virs bijušā kapucīnu klostera ēkas tika pacelts sarkanbaltsarkanais karogs, sākās barikāžu laiks. Šajā laikā dzima jauni deju un vokālie kolektīvi, kuri atdzīvināja latviskās un latgaliskās tradīcijas," skaidroja R.Gruševa, piebilstot, ka istas pārmaiņas Viļakas iedzīvotāji izjuta pagājušā gadsimta 90.gados. Viļaka bija trešā pilsēta valstī, kurā nojauca Ļeņina pieminekli. Tika uzcelti vai atjaunoti vairāki pieminekļi nacionālajiem varoņiem. Viļakas vidusskola atguva valsts ģimnāzijas statusu, apstiprināja Viļakas pilsētas ģerboni un iesvētīja pilsētas karogu. Ne mazāk nozīmīgi pilsētas izaugsmei bija arī 2000-tie gadi. "Pašvaldības budžetā sāka ienākt Eiropas Savienības projektu finansējums, realizēja dažādus infrastruktūru projektus, piemēram, atjaunoja tagadējās Viļakas apvienības pārvaldes ēku, ko daudzi atceras kā Viļakas vidusskolas internātu," dažus tā laika sasniegumus atklāja muzeja direktore. Taču Viļakas pilsētas īstais uzplaukums sākās Viļakas novada pastāvēšanas laikā: "Noasfaltēja un uzlika divpusēju apstrādi gandrīz visām Viļakas ielām, sakārtoja lielāko daļu degradēto teritoriju. Pateicoties tam, Viļakā sākās tūristu pieplūdums. Novada laikā atjaunotas ēkas, kas gadu desmitiem stāvēja tukšas un pussabrukušas," lepojās runātāja. R.Gruševa atgādināja, ka mūsdienās Viļaku var raksturot kā Ziemeļlatgales pērli, kuras krāšņumu akcentē unikālā sala un pontonu tilts, bijušā muižas parka teritorija, promenāde, skaistie vides objekti, trīs baznīcas, sakoptā ezera pludmale. "Tāpat esam priecīgi, ka mūsu pilsētu un apkārtni sargā robežsargi. Kad rodas veselības problēmas, mums ir iespēja izsaukt ātro medicīnisko palīdzību. Kad esam nonākuši liesmu varā vai kādā citā nelaimē, palīgā steidz ugunsdzēsēji. Priecājamies, ka pa pastu varam aizsūtīt vēstules, iepirkties vairākos veikalos, apmeklēt trīs konfesiju baznīcas, bērnu laist vietējā bērnu dārzā un skolā, smelties kultūru un iepazīt vēsturi, bet jauniešiem ir iespēja aktīvi pavadīt brīvo laiku jauniešu mājā. Apsveicami, ka daudzi uzņēmēji šeit attīsta savu biznesu. Tie ir šuvēji, frizieri, tūrisma pakalpojumu sniedzēji u.c. Arī savas vecumdienas varam cienījami sagaidīt sociālās aprūpes centrā," Viļakas iedzīvotāju mūsdienu iespējas uzskaitīja R. Gruševa.

Pēc tam savās atmiņās par Viļaku dalījās arī bijušais Viļakas novada, tagad Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, pašvaldības deputātes Ruta Cibule un Aija Mežale. Izstādes apmeklētājus sveica arī Viļakas vidusskolas direktores vietniece Anželika Ločmele. Noslēgumā R.Gruševa

Foto - A. Kirsanovs

Raisa bērnības atmiņas. Balvenietis, uzņēmējs Aivars Mežals ar lielu interesi pētīja pagājušā gadsimta 80.gadu "Vaduguns" kausa izcīņas motokrosā afišas, jo tās raisīja patīkamas bērnības atmiņas: "Savulaik braucu līdzī tēvam. No autokombināta uz motokrosu parasti devās autobuss, un mēs, bērni, jau kopš 70.gadu sākuma braucām līdzī, lai skatītos sacensības. Bija ļoti interesenti. Apmeklētāju tur bija ļoti daudz. Atceros, ka mums tolaik bija arī viens favorīts – vietējais motobraucējs, kurš brauca ar blakusvāģi. Diemžēl neatceros uzvārdu."

Foto - I. Tušinska

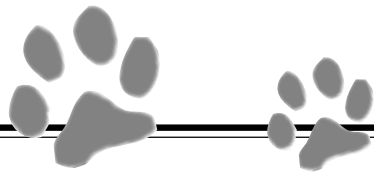
Visu mūžu Viļakā. Pensionētā ārste Ruta Muraškina, apskatot izstādes eksponātus, sprieda, ka tie atsauc atmiņā piemirstus laikus. R.Muraškina, kura dzimusi un visu mūžu strādājusi Viļakā, tagad tepat izbauda arī pelnīto atpūtu – audzē stādus, dodas ceļojumos un izbauda kultūras aktivitātes. Taujāta, kā šo gadu laikā mainījies Viļakas pilsēta, pensionētā mediķe spriež, ka dzīvot šeit kļūst aizvien jaukāk: "Lai gan ir lietas, kas kļuvušas labākas, un tādas, kas ir sliktākas, personīgi es šeit jūtos aizvien labāk." Mediķe piekrīt, ka viss mainās, nekas nepaliek kā iepriekš, bet visgrūtākie Viļakas iedzīvotājiem bijuši pagājušā gadsimta 90.gadi, kad likvidējās daudzi uzņēmumi. "Taču tagad cilvēki ir iemācījušies, kā dzīvot un iztikt," secina Viļakas iedzīvotāja.

Priecē ar saksofona spēli. Mūzikas pedagogs Aldis Prancāns Viļakā aizvadījis visu līdzšinējo mūžu. Viņš spriež, ka salīdzinot ar padomju laikiem, pilsēta izskatās simtreiz sakoptāka, kaut gan ir palikuši arī daži grausti. Lai gan nav vairs vecās linu fabrikas un uzņēmuma "Daiļrade", iedzīvotājiem darbavietas piedāvā citi uzņēmumi, piemēram, "Kira". "Jā. Vairs nav sovhoza, nav linu fabrikas, bet apkārtnē darbojas spēcīgas zemnieku saimniecības," piebilst viņš. A.Prancānu apbēdina iedzīvotāju aizplūšana no Viļakas, taču priecē, ka pilsētā joprojām darbojas mūzikas skola, kas dibināta 1957.gadā kā pirmā Balvu rajonā.

aicināja klātesošos iekāpt "laika kapsulā", apskatot izstādes eksponātus – dažādus agrāko laiku dokumentus, sadzīves priekšmetus, afišas, Viļakas uzņēmumu ražotās preces un vēsturiskas fotogrāfijas. "Ja kādam no jums mājās saglabāties vēl kāds vēsturisks artefakts, ko vēlētos parādīt citiem, droši nesiet, lai varam papildināt šo ekspozīciju," aicināja Viļakas muzeja vadītāja.

Foto - A. Kirsanovs

Panākumi

Balvi – trešais lielākais “Nosework” centrs Latvijā

Aprīļa beigās kinologs no Balviem OĻEGS ALEKSEJEVS kopā ar četrkājaino audzēkni Rose Van Joefarm plūca laurus “Nosework” sacensībās Igaunijā, pirmo reizi startējot 2.līmeņa kategorijā un izcīnot divas 1.vietas disciplīnās “Meklēšana priekšmetos” un “Meklēšana transportlīdzeklī”. Savukārt 12.jūlijā O.Aleksejevs sola Balvos sarīkot starptautiskas “Nosework” sacensības, kuras varēs vērot visi interesenti.

Aprīļa beigās, piedaloties Eiropas līgas Igaunijā rīkoto “Nosework” kvalifikācijas sacensību 2.līmeņa grupā, balvenietis Oļegs Aleksejevs ar malinua šķirnes kuci Rose Van Joefarm izcīnīja 1.vietas divās no četrām disciplīnām – “Meklēšana transportlīdzeklī” un “Meklēšana priekšmetos”. Oļegs skaidro, ka “Nosework” suņu sagatavotība tiek vērtēta četros līmeņos: “Visaugstākais meistarības līmenis ir trešais. Savukārt es, sākot ar šo gadu, startēju 2.līmenī, kas ir jau diezgan augsts.” Sacensībās Igaunijā Oļegam ar suni bija jāpiedalās četros pārbaudījumos – “Meklēšana transportlīdzeklī”, “Meklēšana priekšmetos”, “Meklēšana ārpus telpām” un “Meklēšana telpā”. “Sunim bija jāsaņemas trīs paslēptas smaržas – kanēlis, apelsīna miza un krustnagliņas. Meklēšana transportlīdzeklī notika lielā tūrisma autobusā. Tas ir līdzīgi kā muižā, kad suns pārmeklē transportlīdzekli. Otrajā sacensībā sadaļā sešu minūšu laikā bija jāatrod, kuros no 25 uz paaugstinājuma izvietotajiem priekšmetiem paslēptas konkrētas smaržas. Šis process līdzinās tam, kā muižas suņi pārmeklē pasažieru bagāžu. Trešajā pārbaudījumā bija jāatrod konkrētās smaržas, kas paslēptas ārpus telpām, praktiski mežā. Savukārt ceturtajā sacensību daļā suņi meklēja telpā dažādās vietās izvietotās smaržas,” sacensību norisi skaidro kinologs.

Sacensības vērtēja starptautiskas klases tiesnese no Polijas. Bija vairāki suņa un kinologa snieguma vērtēšanas kritēriji. “Vērtēšana notika pēc punktu sistēmas. Punktu varēja noņemt par “falšstartu”, par to, ka suns meklēja ilgāk nekā sešas minūtes, un citām kļūdām. Punktu piešķīra arī par darbu ar suni, to, kā kinologs viņu vada,” skaidro O.Aleksejevs, piebilstot, ka viņam zināmā mērā bija vieglāk, jo palīdzēja iepriekšējā, strādājot muižā, gūtā pieredze. “Tādēļ daudz punktu saņēmu par pareizu suņa vadīšanu,” saka kinologs. Pēc sacensībām, izanalizējis savu veikumu pārējās divās disciplīnās, kur sasniegumi nebija tik augsti, Oļegs secināja, ka pieļāvis dažādas kļūdas: “Taču tās bija manas, nevis suņa kļūdas. Tā bija pirmā reize, kad startēju otrajā līmenī, bet šādās sacensībās ir daudz sīkumu, kurus var iemācīties, tikai uzkrājot sacensību pieredzi.” Papildināt pieredzi viņam ļaus dalība nākamajās “Nosework” 2. līmeņa sacensībās Lilastē, kas notika 9. un 10.maijā. Pēc tam sekos arī sacensības Igaunijā, Lietuvā un Polijā. Oļega mērķis ir savākt pietiekami daudz punktu, lai veiksmīgi pārietu augstākajā jeb 3.līmenī.

Kinologs O.Aleksejevs lepojas arī ar saviem audzēkņiem, ko trenē suņu apmācības laukumā “Vilku ieleja”: “Strādājam nopietni. 4.maijā četri mani audzēkņi devās uz “Nosework” ožas testēšanu Daugavpilī, lai pēc tam varētu startēt “0” līmeņa sacīkstēs. Trīs no viņiem kopā ar mani dosies uz sacensībām Rīgā. Viņi startēs “0” līmenī. Savukārt ceturtdalībniece, kura uz sacensībām Rīgā netiek, jūnijā plāno piedalīties citās

Balvenietis – labākais! O.Aleksejevs (no kreisās) lepojas ar Igaunijā “Nosework” 2. līmeņa sacensībās gūtajiem panākumiem. Kopā ar savu četrkājaino audzēkni divos no četriem pārbaudījumiem Oļegs izcīnīja 1.vietas godalgas. sacensībās Lietuvā.”

Lai popularizētu Balvus kā vienu no trim lielākajiem “Nosework” apmācības centriem Latvijā (līdz ar Daugavpili un Rīgu), 12.jūlijā O.Aleksejevs kopā ar domubiedriem plāno sarīkot “Nosework” sacensības Lāča dārzā. “Tās būs neoficiālas sacensības, kas nav iekļautas sacensību kalendārā. Vienkārši gribam iepazīstināt balveniešus ar šo sporta veidu, ar to, kādas emocijas tas sniedz. Būs interesanti! Sacensības varēs noskatīties visi interesenti. Taču būs arī noteikumi, kas apmeklētājiem jāievēro, lai netraucētu suņiem un viņu saimniekiem sagatavoties un veiksmīgi startēt, kā arī lai izvairītos no starpgadījumiem,” skaidro kinologs. O.Aleksejevs sola, ka sacensībās piedalīsies šī sporta veida pārstāvji no Daugavpils, Rīgas, Narvas, Tallinas un, iespējams, arī no Tartu. “Gribu, lai visi šī sporta veida pārstāvji turpmāk zina, kas ir Balvi un kur tie atrodas, lai man nav katru reizi jāskaidro. Jo esam vieni no aktīvākajiem “Nosework” sacensību dalībniekiem Latvijā,” lepojas kinologs.

Viņš atgādina, ka suņu laukumā “Vilku ieleja” nedēļas nogalēs joprojām notiek suņu paklausības treniņi, un priecājas, ka dalībnieku netrūkst: “Pie mums apmācībās piedalās gan mazi, piemēram, Jack Russell terjeri, tā arī lielie suņi. Augumā vislielākais ir piecus mēnešus jaunais alabaja šķirnes kucēns, kurš jau tagad ir lielāks par visiem pārējiem pieaugušajiem suņiem.”

Trenējas meklēt paslēptās smaržas. 4.maijā uz “Nosework” testēšanu Daugavpilī devās trīs Oļega Aleksejeva audzēkņi. Viņu vidū bija arī balveniete Viktorija Baikova ar savu četrkājaino draugu, kura ar šo sporta veidu aizraujas jau pāris gadus.

Rūp dzīvnieku liktenis

Foto - no personīgā arhīva

Nojume kaķu barošanai. Bezsaimeka kaķu liktenis uztrauc arī Balvu Daudzfunkcionālā sociālo pakalpojumu centra grupu dzīvokļu iemītniekus un centra darbiniekus. Lai palīdzētu dzīvniekiem pārdzīvot aizvadīto ziemu un viņiem noliktā barība neizmirtu, pēc grupu dzīvokļu iemītnieku lūguma specializētās kokapstrādes darbnīcas meistari Valdis Arhipovs un Rolands Kuzņecovs, izmantojot kokmateriālu atgriezumus un šifera plāksnes, uzmeistaroja nojumus kaķu barošanai, ko uzstādīja pie grupu dzīvokļu ēkas. Nākotnē centra kolektīvs nolēmis izgatavot arī siltu kaķu māju, kas pasargās astaiņus no barga sala un lietus ziemas periodā.

Foto - no personīgā arhīva

100% panākumi. Foto no kreisās: Oļega audzēknes no Balvu komandas “HyperNose” Jolanta, Zaiga, Viktorija un gulbeniete Anna, kā arī tiesnese Natālija Kovaļonoka no Daugavpils gandarītas par lielisko rezultātu, ko uzrādīja suņi Daugavpilī notikušajā suņu testēšanā.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Saruna ar lasītprīeka vēstnesi

Aizkustina stāsti par cilvēcību un labestību

Aprīļa nogalē Baltinavas vidusskolas skolēni tikās ar lasītprīeka vēstnesi, Malnavas koledžas izglītības metodiķi un Erasmus+ koordinatori AGITU ZELČU.

Kā radās ideja tikties ar skolēniem Baltinavas vidusskolā un kā noritēja tikšanās?

– Uz tikšanos ar skolēniem mani uzaicināja Baltinavas vidusskolas direktora vietniece mācību darbā Tatjana Začeste. Kā pirmā lasītprīeka vēstnese skolā viesojās Inese Siliņa, kura strādā Balvu novada pašvaldībā. Biju sagatavojusi stāstījumu par vairākiem savas dzīves posmiem, par grāmatām, kas uzrunāja bērnībā, jaunībā un šobrīd, kā arī sniedzu ieskatu par mūsdienu bērnu literatūru – kādas grāmatas lasa mani bērni, kādas esam lasījuši kopā. Skolēni iesaistījās diskusijā, izteica viedokli par grāmatu fragmentiem, ko lasīju. Tikšanās noslēgumā notika “Kahoot” viktorīna (tā atrodama interneta platformā, kurai ar kodu pievienojas no telefona). Viktorīnā bija jautājumi par stāstīto, lai pārliecinātos, cik labi klātesošie klausījušies.

Kā kļūvāt par lasītprīeka vēstnesi? Vai viegli nest citiem prieku?

– Reizēm padalīties ar citiem savā pieredzē ir jauki, bet neļūtos kā vēstnese. Grāmatas ir mana ikdiena, sekoju līdz grāmatu *topiem* un dažkārt nākas pastāvēt digitālajā rindā bibliotēkā, lai *nomeditu* ilgi kāroto grāmatu. Ja ikdienā strādā ar cilvēkiem, tad jābūt tādām, kurām pēc smaids vai laba vārda, tā teikt, ilgi kabatā nav jāmeklē. Reizēm tāds sākums var padarīt gaišāku dienu otram cilvēkam.

Darbdienu pavadāt Malnavas koledžā. Kāda ir Jūsu ikdiena?

– Ikdiena ir diezgan intensīva – darbs ar jauniešiem, dažādu pasākumu organizēšana, jauniešu labbūtības uzraudzīšana dienesta viesnīcā, darbs ar pašpārvaldi, jauniešu sagatavošana dalībai Erasmus+ projektos, piedalīšanās LBTU Malnavas koledžas popularizēšanas pasākumos. LBTU Malnavas koledža ir tradīcijām bagāta izglītības iestāde, kurā var apgūt gan ar lauksaimniecību saistītas profesijas (lauksaimniecības mehanizācijas tehniķis, augkopis), gan kļūt par automehāniķi, kā arī apgūt komercdarbinieka profesiju.

Vai runājat par literatūru, daloties savā pieredzē, arī ar koledžas audzēkņiem? Kāda ir jauniešu interese par grāmatām?

– Par literatūru koledžā īpaši nesanāk runāt, taču bez tās neiztikt, plānojot, piemēram, pasākumus. Pie mums nesen koledžā viesojās “Istabas teātris” ar izrādi “Vēja ziedi”, kuras pamatā ir Jāņa Jaunsudrabiņa stāsts, ar kuru pirms izrādes noskatīšanās iepazīstināju jauniešus. Koledžā ir laba bibliotēka, kurā bez profesionālas ievirzes grāmatām pieejama arī jaunākā daiļliteratūra, kas priecē, jo ikvienam jauniešiem ir iespēja atrast sev piemērotu lasāmvielu.

Vai Jūsu bērni ir čakli grāmatu lasītāji? Vai iesakāt izlasīt kādu konkrētu autoru darbus meitām?

– Mani bērni ir pieradināti lasīt grāmatas jau kopš agras bērnības. Grāmata ir neatņemama pirmsmiega sastāvdaļa. Sākumā lasīju es vai vīrs, bet meitas klausījās. Tad lasījām kopā, pēc tam viņas lasīja skaļi man priekšā. Tagad esam sasnieguši tādu līmeni, kad katrs pirms miega lasām savu grāmatu. Es tikai pārskatu, vai lappuses *iet uz priekšu*, kā arī pajautāju, kas grāmatā notiek, lai veicinātu stāstītprasmi un pārliecinātos, ka izlasīto tiešām sapratušas.

Grāmatas pārsvarā paņemu bibliotēkā vai arī meitas tās izvēlas patstāvīgi. Reizēm ir tā, ka kāda grāmata *nelasās*, un tā var būt! Tad liekam to malā un izvēlamies piemērotāku.

Ar kuru grāmatu izlasīšanu bērnībā sapratāt, ka patīk literatūra, ka lasīšana sagādā prieku? Vai interesi par literatūru ietekmēja arī vecāki un skolotāji?

– Viss sākās ar bilžu un pasaku grāmatām, kuras mamma iegādājās pa ceļam no darba. Tad ļoti patika pasakas, īpaši dažādu tautu pasakas, līdz ar to radās arī interese par pasauli, ģeogrāfiju, kontinentiem un valstīm. Uzaugu laukos Varakļānu pusē, netālu bija lauku bibliotēka, kurp vasarās devāmies ar draudzeni izvēlēties grāmatas, ko lasīt tajās dienās, kad līst un nav jāpalīdz dārzā. Mamma un tētis arī lasīja, un joprojām lasa gan avīzes, gan grāmatas, kas noteikti kaut kādā mērā ietekmēja mani. Tāpat neiztrūkstošs rituāls bija “Panorāmas” skatīšanās vakaros visiem kopā pie televizora ekrāna. Vēlāk grāmatu izvēli zināmā mērā ietekmēja arī mana literatūras skolotāja Varakļānu vidusskolā.

Kas bija noteicošais studiju izvēlē? Uz kurām lekcijām devāties ar lielāku prieku?

– Literatūra mani saistījusi vienmēr. Pēc vidusskolas beigšanas devos studēt filoloģiju Latvijas Universitātē, kur ļoti daudz vajadzēja lasīt dažādas grāmatas, bet *trāpīju* arī uz autoriem, kas tiešām aizrāva un patika. Šķita, ka man kā pieklājīgai studentei jāizlasa klasikas “pīlāri”, to arī dariju. Studijās mani visvairāk aizrāva lekcijas pie Janīnas Kursītes, Rūtas un Valda Muktupāveļiem. Sapratu, ka literatūru man patīk vienkārši lasīt, nevis studēt, tāpēc pievērsos folkloristikai un sociālajai antropoloģijai, – izprast šos procesus bija aizraujošāk.

Ar ko Jums īpašs Baltinavas pagasts?

– Baltinavā dzimis mans vīrs un mūsu meitas, pati šeit dzīvoju jau 15 gadus. Mūsu bērni mācās Baltinavas vidusskolā, dziedu Baltinavas kori, Superķas krastā ir mūsu mājas. Atslēgvārds ir cilvēki, kuri veido šo pagastu, uztur tradīcijas un liek pukstēt Baltinavas sirdij.

Kā atpūstaties un pavadāt laiku ar ģimeni?

– Kopā ar ģimeni dodamies pārgājienos – ikdienā izstai-

Foto - no personīgā arhīva

Ar meitām. Baltinavas vidusskolā, kur skolēnus ar ceļojumiem literatūras pasaulē iepazīstināja Agita, mācās arī viņas bērni – vecākā meita Emma un jaunākā – Terēze.

gājam tuvākas un tālākas vietas Baltinavas pagastā, braucam ar velosipēdiem, dodamies ceļojumā pa Latviju vai uz kādu citu valsti. Kopā, piemēram, skatāmies filmas vai gatavojam ēdienu, braucam ciemos pie maniem vecākiem.

Vai katrs izlasītais daiļdarbs Jums sniedz kādu atziņu, atklāsmi?

– Rūpīgi izvēlos, ko lasīt. Ja pēc pirmajām izlasītajām 30 lappusēm grāmata mani nav ieinteresējusi, lieku to malā. Nelasu klasiskos dāmu romānus vai *plikos* krimiņus. Katra grāmata sniedz kaut ko savu. Mani aizkustina literārie darbi, kuru pamatā ir cilvēcība, spēja nežēlīgos apstākļos saglabāt cieņu, labestību, saskatīt skaistumu vienkāršās lietās, kā arī labs humors kā dzīvē, tā grāmatās ir zelta vērtē.

Īsumā

Gūst panākumus dziedāšanas konkursā

26.aprīlī Viļakas vidusskolas 12.klases skolniece RAIVITA RAGINSKA piedalījās tradicionālās dziedāšanas konkursā “Dziesmu dziedu, kāda bija”, kas norisinājās Rīgā, un izcīnīja I pakāpes diplomu.

Šādā konkursā Raivita kā soliste piedalījās jau trešo gadu. Konkursā viņa izpildīja divas dziesmas – viena no tām bija Medņevas etnogrāfiskā ansambļa dziesma “Puori broucu azarami”, bet otra – Bozovas etnogrāfiskā ansambļa dziesma “Zūse muove pa iudeni, es pa ļaužu volūdom”. Vaicāta, vai pasākums Rīgā radīja uztraukumu, jaunieme atbildēja: “Pirms katra konkursa ir neliels uztraukums. Tā kā dziedu jau kopš mazotnes, uzstāties publikas priekšā man nav nekas svešs. Pēc rezultātu paziņošanas biju ļoti gandarīta par paveikto. Konkursam gatavojos neilgi, jo dziesmu melodijas atmiņā man paliek ļoti ātri, tāpēc atlika iemācīties tikai vārdus. Man jau iepriekš ir bijusi pieredze, dziedot latgaliešu tautasdziesmas, tāpēc gatavošanās neaizņēma daudz laika. Lielu paldies saku Viļakas vidusskolas skolotājai Ilonai Bukšai, kura sagatavoja mani šim konkursam. Konkursā piedalījās solisti

un kapelas no visas Latvijas. Piedaloties šajā konkursā vairākus gadus, gūstu arvien lielāku pieredzi, kā arī lielāku pārliecību par savām spējām.”

Muzikālais talants Raivitai ir mantots paaudzēs, jo gan mamma, gan vecmamma ir ļoti muzikālas, kas iedvesmo arī jaunieme. Pašlaik viņa mācās 12.klasē, kas, kā zināms, ir pēdējais gads skolā, līdz ar to – saspringts, jo tuvojas eksāmeni. Ārpus skolas Raivita darbojas skolēnu mācību uzņēmumā “Flora”, kurā kopā ar citiem jauniešiem veido atlasa lētu ziedu kompozīcijas, kā arī dzied baznīcas kori, spēlē Balvu Mūzikas skolas kapelā “Paeglīte”. Par nākotnes plāniem Raivita vēl ir pārdomās, nav pieņēmusi gala lēmumu: “Pašlaik man ļoti patīk apgūt ko jaunu saistībā ar skaistumkopšanu. Pēc vidusskolas beigšanas plānoju studēt, dokumentus iesniegšu vairākās augstskolās.”

Raivita. Taujāta, kā ir dziedāt latgaliski, jaunieme atzīst: “Lai gan ikdienā runāju latviski, dziedāt latgaliski man nesagādā nekādas grūtības. Latgaliešu valodu zinu jau kopš bērnības un noteikti vēlos, lai tā skan arī turpmāk, lai to apgūst arvien vairāk jauniešu!”

Foto - no personīgā arhīva

Lappusi sagatavoja A.Socka

Stādaudzētava Baltinavā

No jaunības dienu sapņa līdz realitātei

Sanita Karavoičika

“Kad agrā rīta stundā ieeju savā lielajā, zaļajā siltumnīcā – siltumnīcā, sirds gaviļē. Saprotu, ka ne velti esmu sasparojusies un piepildījusi jaunības dienu sapni. Protams, tas ir tikai sākums, bet es zinu, ka viss vēl priekšā. Solīti pa solītim realizēju vienu ieceri pēc otras, un tas katru dienu dara mani laimīgāku,” teic Baltinavas pagastā dzīvojošā ILZE ŠTEKELE, kura spērusi pirmo lielo soli ceļā uz savu stādaudzētavu.

Ilze stāsta, ka ieceri par savām siltumnīcām lolojusi jau kopš jaunības dienām, piebilstot, – tas bija klusais sapnis. “Esmu dzimusi un augusi laukos, un man mīlestība uz zemi un to, ka visu vajag savu, ieaudzina kopš mazām dienām. Savulaik diezgan ilgu laiku dzīvoju Balvos, tur tādas iespējas nebija. Bet nu jau trīs gadus sevi saucu par baltinavieti. Divus no tiem ar ģimeni mitinājāmies pašā pagasta centrā, bet nesen iegādājāmies māju netālu no Baltinavas. Tagad mums ir sava zeme, līdz ar to arī beidzot radās iespēja piepildīt to, ko sen vēlējos,” skaidro baltinaviete. Pirmo lielo 3x12m izmēra apkurināmo siltumnīcu Ilze iegādājās pavisam nesen – februāra sākumā, bet par to, ko tajā audzēt un likt iekšā, uzņēmīgā sieviete parūpējās jau pērnā gada decembrī. “Internetveikalos sapirku sēklas – skatījos skaistās bildītes un tik metu pirkuma grozā vienu sēklu paciņu pēc otras. Savā piedāvājumā gribu nodrošināt dažādību gan stādiņiem, gan ziediem. Sēklas sāku sēt jau decembra sākumā, lai agrā pavasarī būtu iespēja pārdot pirmos atraitnišu stādiņus,” skaidro Ilze.

Gatava mācīties un pilnveidoties

Uzņēmīgā baltinaviete neslēpj, ka pirmais darbības gads būs eksperimentālais, jo viņa vēl tikai mācās un mēģina saprast, kas un kā pareizi jādara, lai panāktu vēl labāku rezultātu. “Pamēģināju un sapratu, ka tas, ko daru, ar katru dienu man patīk arvien vairāk. Ar ko vēl laukos nodarboties? Protams, ir savas neērtības. Ziemas agros rītos bija jāceļas un jāiet uz siltumnīcu piemest krāsni malku, lai stādiņiem būtu augšanai komfortabla temperatūra. Bet tas man nekādas grūtības nesagādā, pietiek, ka naktī vienu reizi piemetu malku krāsni. Visu sasēju jau decembrī, bet janvāra sākumā sadīga sēklas, un tad jau viss bija jāsapīķē pa podiņiem,” atklāj Ilze. Viņa neslēpj, ka māku izaudzēt kvalitatīvus stādiņus īpaši nekur nav apgūsi, taču nav arī tā, ka pavisam nav zināšanu. Savulaik Ilze strādāja stādaudzētavā, bet pirms vairākiem gadiem Anglijā viņas darbs bija saistīts ar dārzenu audzēšanu. Turklāt mūsdienās ir tik daudz dažādu iespēju iegūt informāciju. Baltinaviete atzīst, ka labprāt izmanto iespēju paklausīties *online* kursus internetā, lai izglītos un apgūtu kaut ko jaunu. Iespēja iegūt vērtīgu informāciju ir arī tajā pašā slavenajā platformā “TikTok”, kur pieredzē dalās tik daudz dārznieku un audzētāju. Bet kopumā Ilze atzīst, ka vien retais eksperts grib atklāt stādiņu īpašos kopšanas knifiņus, jo daudzi, tāpat kā uzņēmīgā baltinaviete, visu sākuši no nulles un visam *izbūrušies* cauri paši. “Izmantoju jebkuru iespēju gūt jaunas zināšanas un pieredzi. Nesen biju Rekvā un ielūkojos viņu īpašajā nojumītē, kur cilvēks, atstājot naudu, var iegādāties stādiņus vai vēlāk jau kādu dārzeni vai augli. Pamanīju, ka, piemēram, tomātu stādiņiem tur izveidota pat neliela grāmatiņa ar šķirņu nosaukumiem un aprakstiem. Tas ļoti uzrunāja,” atzīst baltinaviete.

Visus darbus piefiksē dienasgrāmatā

Jau kopš decembra sākuma Ilze ierīkojusi īpašu dienasgrāmatu, kurā viņa citīgi iegrāmato visas darbības, kas saistītas ar stādaudzētavu. Piemēram, kad un kas iesēts, sadīdzis un izpiķēts, kādi darbi kurā dienā paveikti. Tas lieti noderēs nākamajā gadā, lai būtu kaut kāda bāzes informācija, uz kuru balstīties.

Šobrīd Ilze piedāvā diezgan plašu stādu sortimentu – dažādu šķirņu tomātus, gurķus, piparus, salātus, garšaugus un vismaz 30 veidu puķes. Protams, viņas pagaidām nelielajā stādaudzētavā ne viss iet tik gludi, kā gribētos. Nācies piedzīvot arī pāris ne pārāk patīkamus brīžus, bez kādiem droši vien nav izticis neviens šī jomas entuziasts un lietpratējs. Kādā dienā siltumnīcā no krāsns sāka nākt dūmi, stādu lapiņas kļuva brūnas un daļa no sasētā gāja bojā. Pirmajā brīdī Ilzei šķita, – nu ir viss, jāmet ideja pie malas. Neko darīt, nācās pirkt sēklas un visu sēt no jauna. Pēc laiciņa viss atdzīvojas un sazaļoja atkal no jauna, un Ilzes seja atgriezās dzīvesprieks.

Ir pieprasījums, ir piedāvājums

Kāds varētu jautāt, vai stādaudzētava ir pareizā niša, kur izpausties, jo mūsdienās jau ir pietiekami daudz cilvēku, kuri ar to nodarbojas. Uz to Ilze atbild, – pieprasījums ir, it īpaši laukos. Piemēram, vecāka gadagājuma kundzītes Upītē bija bezgala priecīgas, kad pie viņām ieradās Ilze. Tas tādēļ, ka tik tālu un uz tik mazapdzīvotām vietām parasti stādaudzētāji nebrauc, savukārt daudziem nav iespēju un transportlīdzekļa, lai aizbrauktu kaut vai uz Rekvu. “Jā, it kā arī mūsu apkārtnē ir pietiekami daudz cilvēku, kuri audzē stādiņus, bet katram jau tomēr kaut kas savs. Pirms pāris dienām vēl sapirku sēklas – ziemcietes un citas puķes, kas ir sējamas un audzējamas arī dārzā. Lai arī rudenī ir, ko tirgot. Jūnijā, jūlijā, augustā pārdošana būs arī tomāti un gurķi. To visu kādreiz esmu audzējusi, tikai atšķirība tā, ka tagad apjomi daudz lielāki. Visur jau jāzina knifiņi. Lai raža būtu lielāka un labāka, es cenšos tos izziņāt,” atklāj Ilze. Viņa piebilst, ka kopš dzimšanas bijusi un joprojām ir īsts dabas bērns, kas turpina vecāku ieaudzīnāto. “Man tiešām ir *zaļie pirkstiņi* – tāpat kā manai mammai. Arī no manām rokām viss aug griezdamies. Bet, kā jebkurā lietā, arī šajā pats galvenais ir, lai tas, ko cilvēks dara, viņam pašam patīk. Ja nepatīks un nebūs intereses, ja darīs tikai naudas dēļ, nekas no tā nesanāks,” ir pārliecināta baltinaviete.

Lai arī ar stādaudzēšanu sākusi nodarboties tikai tagad, Ilze nonākusi pie secinājuma, ka cilvēki kļuvuši slinkāki un labprāt iegādājas visu gatavu. “Paprasa gan baziliku trauciņā, gan salātus podiņos. Vispār pircējiem vajag dažādību, piemēram, daudzi iecienījuši tādu mums kādreiz neierastus garšaugus kā timiāns un baziliks. Daudz prasa dārza gurķu stādiņus. Lai gan man nebija domas tos audzēt, redzot pieprasījumu, pirms nedēļas jau sasēju. Skatos, ko cilvēkiem vajag, un mēģinu piepildīt viņu vēlmes. Pēc kā būs pieprasījums, to nākamgad sešu vairāk, ja kaut kas *neaižies*, piedāvāšu mazāk,” atzīst Ilze, piebilstot, ka visvairāk sirdi silda pircēju teiktās patiesais ‘paldies’ par labo produktu. Tā ir motivācija turpināt attīstīties un piedāvāt ko jaunu un nebijušu.

Lai arī ar stādaudzēšanu sākusi nodarboties tikai tagad, Ilze nonākusi pie secinājuma, ka cilvēki kļuvuši slinkāki un labprāt iegādājas visu gatavu. “Paprasa gan baziliku trauciņā, gan salātus podiņos. Vispār pircējiem vajag dažādību, piemēram, daudzi iecienījuši tādu mums kādreiz neierastus garšaugus kā timiāns un baziliks. Daudz prasa dārza gurķu stādiņus. Lai gan man nebija domas tos audzēt, redzot pieprasījumu, pirms nedēļas jau sasēju. Skatos, ko cilvēkiem vajag, un mēģinu piepildīt viņu vēlmes. Pēc kā būs pieprasījums, to nākamgad sešu vairāk, ja kaut kas *neaižies*, piedāvāšu mazāk,” atzīst Ilze, piebilstot, ka visvairāk sirdi silda pircēju teiktās patiesais ‘paldies’ par labo produktu. Tā ir motivācija turpināt attīstīties un piedāvāt ko jaunu un nebijušu.

Visu sāka no nulles. Baltinaviete Ilze Štekele ir lielisks piemērs tam, kā realizēt un piepildīt jaunības dienu sapni. Šobrīd viņa audzē stādus vienā lielā siltumnīcā, bet rudens pusē tās jau būs divas: “Ir plāns attīstīties un paplašināties – audzēt arī avenas, zemenes un krūmmellenes. Zemes pie mājas mums nav ļoti daudz, bet pietiekami, lai kaut ko iesāktu. Esmu pārliecināta, ka sākumam pietiek pat ar vienu hektāru labi iekoptas zemes. Tagad atliek tikai darīt.”

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Zaļā bagātība. Visi stādiņi Ilzes siltumnīcā sazaļojuši, sakoplojuši un tā vien priecē darbīgo saimnieci. Pagājušās nedēļas nogalē Ilze devās savā otrajā izbraucienā pa novada lauku teritorijām un priecīga secina, ka apmierināti gan pircēji, gan pati. Tas nozīmē, ka izvēlēts pareizais virziens un darbs pie iesāktā jāturpina.

Informācija

Aicina platību maksājumiem pieteikties savlaikus

Lauku atbalsta dienests aicina lauksaimniekus pēc iespējas ātrāk iesniegt pieteikumus platību maksājumu saņemšanai, lai nepieciešamības gadījumā savlaikus varētu saņemt konsultācijas. Pieteikšanās iespējama līdz 22.maijam, bet ar samazinājuma sankciju – līdz 16.jūnijam, aizpildot ģeotelpisko iesniegumu LAD Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā.

Līdz 8.maijam dienests ir saņēmis 18 000 iesniegumu. Tāpat kā iepriekš, arī šogad LAD piedāvā iespēju mazajām saimniecībām pieteikumu iesniegt mutvārdos pa tālruni. Plašākai informācijai un jautājumu gadījumā LAD aicina zvanīt uz klientu apkalpošanas tālruni +371 67095000 (darba dienās no plkst. 8.00 līdz 20.00) vai apmeklēt Klientu apkalpošanas centru klātienē.

Lauku atbalsta dienests turpina iesākt pieeju un arī šogad riko konsultācijas dažādos Latvijas reģionos, kuru laikā LAD darbinieki sniedz atbalstu ģeotelpiskā iesnieguma aizpildīšanā. Aktuālais konsultāciju grafiks pieejams LAD mājaslapā, sadaļā “LAD konsultācijas par platību maksājumu iesniegšanu”.

Gatavojas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem

Darbojas radoši – veido, darina, spēlē, dzied un dejo

Aizvadītajā trešdienā Balvu Profesionālajā un vispārīgizglītošajā vidusskolā (BPVV) notika profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu radošais pasākums “Radi, rādi, raidi! 2025”, kurā piedalījās vairāku Latgales profesionālo skolu pārstāvji.

Visas pasākuma dienas garumā jauniešiem bija iespēja piedalīties dažādās aktivitātēs – iepazīties ar skolu, darboties radošajās darbnīcās, izspēlēt fotospēli, apmeklēt koncertu un atpūtas vakaru, skatīt frizūru demonstrējumus, kā arī iepazīties, diskutēt un dalīties iespaidos.

Dienas pirmajā pusē 11. a klases audzēkne Gita Glāzniece un 9. klases audzēkņi Niks Cerbulis, vadot ekskursiju, iepazīstināja viesus ar Balvu Profesionālo un vispārīgizglītojošo vidusskolu. Kā atklāj BPVV direktores vietniece metodiskajā darbā, pasākuma “Radi, rādi, raidi! 2025” koordinatore Benita Urtāne, pēc iepriekš izveidota dienas kārtības grafika, izglītības iestāžu audzēkņi izmēģināja savus priekšnesumus aktu zālē, lai sagatavotos koncertam, kā arī apmeklēja radošās darbnīcas un radīja pārsteiguma dāvanas sev vai saviem mīļajiem. Koncertā profesionālo izglītības iestāžu sniegumu vērtēja kompetenta žūrija – projekta vadītāja Kristīne Bulka, koncertprogrammas režisore Rita Reliņa, tērpu un frizūru demonstrējumu režisore Gita Stārastniece, radošo darbnīcu koordinators Spodris Melecis, noskaidrojot, kuri kolektīvi XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku ietvaros piedalīsies Vērmanes dārzā. Svētku dalībnieki piedalījās arī fotospēlē, uzņemtās fotogrāfijas ievietojot savas skolas “Instagram” vai “Facebook” kontā.

Dalībai XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem Vērmanes dārzā izvirzīti: Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas deju kopa “Kastanis”, vokālais ansamblis, frizūru un tērpu demonstrējumi “BPVV tautumeitas”, Bēbrenes vispārīgizglītojošās un profesionālās vidusskolas ansamblis “Lai skan!”, Daugavpils Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma kustību teātris “Fantāzija”, Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas “Sauls skola” vokāli instrumentālais ansamblis “AKVARELIS”.

“Lai šie svētki paliek atmiņā kā gaišs, skaists un radošs piedzīvojums! Lai tas ir tilts ceļā uz XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem!” vēlēja B.Urtāne.

Darina tauriņus. Radošajā darbnīcā “Tauriņu košums” pie skolotājas Skaidrītes Veinas nopietni darbojās jaunieši no Daugavpils.

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Tauriņus šuj pirmoreiz. Daugavpils Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma audzēkne Diāna (attēlā – no labās) atzina, ka mācīties izvēlētajā skolā patīk. Jaunietes nākotnes plāni saistās ar studijām augstskolā, bet par darbavietas izvēli viņa vēl nav domājusi: “Patīk dažādi rokdarbi – šūt apģērbu, adīt, tamborēt, īpaši padodas mīksto rotaļlietu taborēšana, patīk arī dziedāt. Balvos un BPVV esmu pirmoreiz, noskaņojums šodien ir labs.” Arī Sofija (attēlā – no kreisās) ciemojās Balvu pusē pirmoreiz, atzīstot, ka darbs sanācis labs: “Uzdāvināšu tauriņu mammai. Kopumā darināt rokdarbus man patīk, īpaši, kad rodas vēlme ko uzmeistarot. Vēl man skolā padodas valodas. Nākotnē domāju strādāt izvēlētajā profesijā, protams, gribētu arī studēt augstskolā.”

Foto - A.Kirsanovs

Raits deju solis. Gatavojoties XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, radošajā pasākumā izglītības iestāžu jaunieši ar sagatavotiem priekšnesumiem priecēja gan žūriju, gan citus klātesošos.

Foto - A.Kirsanovs

Radošajā darbnīcā “Nosūti ziedus!”. Darbnīcā audzēkņi kopā ar BPVV skolotāju Lilitu Kūkoju darināja košu sveicienu, izmantojot aploksni, dabīgus un mākslīgus ziedus. Nodarbībai atvēlētajā kabinetā sastaptās meitenes atklāja, ka skolā viņām patīk apgūt ne tikai zināšanas, bet arī bibliotēkā lasīt grāmatas, spēlēt spēles, zīmēt. Uz jautājumu, kāpēc izvēlējās mācīties tieši BPVV, audzēknes atzina, ka papildus mācību priekšmetiem var apgūt, piemēram, skaistumkopšanu, ko nevar iemācīties citās skolās, piebilstot: “Mums skolā ir interesanti, patīk, ka skolotāji ir atsaucīgi un pretimnākoši.” 4.kursa audzēkne Santa Danija Siliņa (attēlā) atklāja, ka BPVV mācās četrus gadus, šogad gaidāms izlaidums: “Nāku no Alūksnes novada. Mācoties sapratu, ka šī ir mana īstā skola, kur apgūt ko jaunu un dzīvīgu noderīgu. Šeit darām dažādus darbiņus, piemēram, veidojam stilu un frizūras, liekam meikāpu, apgleznojam sejas. Man BPVV īpaši patīk praktiskās nodarbības, teorētiskie priekšmeti – mazāk.”

Foto - A.Kirsanovs

Veido ziedus un tauriņus. Radošajā darbnīcā “Netradicionālā māksla” skolotāja Ilona Vasiljeva (attēlā – otrā no labās) no Bēbrenes puses atzina, ka izvēlētie darbi, ko piedāvā paveikt jauniešiem, nav sarežģīti: “Mēģenēs bērsim smiltis, veidosim tauriņus. Savukārt kā sveiciens Māmiņdienai būs puķītes darināšana.” Skolotāja atklāja, ka strādā Bēbrenes vispārīgizglītošajā un profesionālajā vidusskolā, māca audzēkņiem latviešu valodu un literatūru, pastāstot, ka jaunieši skolā pamatā apgūst veterinārārsta

asistenta, zirgkopja (vienīgā skola Latvijā, kas piedāvā apgūt šo profesiju), pavāra palīga un pavāra profesiju. “Veterināriju un zirgkopību izvēlas apgūt motivēti jaunieši, kuri jau bijuši saistīti ar zirgiem vai lopkopību. Mācoties 2.kursā, dažkārt jaunieši pierunā vecākus nopirkt zirgu, lai vestu uz skolu un šeit ar to darbotos. Tikko skolai nopirkām trīs zirgus, kas pārstāv retu, izmirstošu šķirni. Iestrādāts zirgs parasti maksā dārgāk, jaunzirgs – lētāk, kas arī nav maza naudas summa. Audzēkņi ikdienā darbojas ar zirgiem – kopj, sporto, piedalās skolas pasākumos, dodas izjādēs. Par pavāra palīgiem lielākoties nāk jaunieši pēc speciālo programmu apgūšanas jeb tie skolēni, kuriem ir grūtības mācīties. Skolā viņi apgūst praktiskas zināšanas, piemēram, cepj cepumus, ar ko patīkami pārsteidz gan skolasbiedrus, gan ciemiņus dažādos pasākumos,” pastāstīja pedagoģe.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Re, kā!

Balvos!

Publiski izrāda PSRS simboliku

Pagājušajā piektdienā aizvadījām Eiropas dienu, kas notiek demokrātijas un Eiropas vērtību zīmē – rūpēs par drošību un mieru. Tikmēr daļa iedzīvotāju šajā dienā joprojām svin Padomju Savienības uzvaru Otrajā pasaules karā jeb tā dēvētos Uzvaras svētkus, lai gan 1945.gada 9.maijā sākās Baltijas valstu okupācija un aneksija PSRS sastāvā.

Nemot to vērā, 9.maijā visā Latvijā Valsts policija, Valsts drošības dienests, pašvaldības policija un citas struktūras pēc iepriekš sagatavota sabiedriskās kārtības un drošības plāna strādāja pastiprinātā režīmā. Fiksēti arī dažādi pārkāpumi. Piemēram, 9.maija vakarā Daugavpilī reģistrēts satraucošs gadījums, kad vīrietis, braucot ar velosipēdu, bēga no policistiem. Uz velosipēda sēdekļa bija piestiprināts nazis, bet uz rāmja – beisbola nūja. Personai uz apģērba bija redzami militārās agresijas slavinoši simboli un uzraksti. Likumsargi manāmi iereibušo vīrieti nekavējoties aizturēja par nepakļaušanos policistu likumīgām prasībām un uzsāka procesuālās darbības. Uzsākti divi administratīvie pārkāpuma procesi un par izdarītajiem pārkāpumiem vīrietim piemēroti naudas sodi 700 eiro apmērā. Piefiksēti arī atsevišķu apvienību vai profesiju čati, kuros, iespējams, atbalstīta Krievijas agresija – ievietoti sveicieni ar totalitārā režīma simboliku. Rīgas reģionā lielākoties fiksēti gadījumi, kuros iedzīvotāji policijai ziņojuši par vairākiem uz ēkas sienas uzkrāsotiem uzrakstiem krievu

valodā ar kara slavinošiem tekstiem, kā arī par apķēpātām ceļa braucamajām daļām. Savukārt Balvos kāds vīrietis publiski izrādīja PSRS totalitārā režīma simboliku no savas garāžas. Proti, pie garāžas durvīm bija piestiprināts sirpis, āmurs un piecstaru zvaigzne, kā rezultātā garāmgājēji bija spiesti skatīties uz šo atribūtiķu. Uzsākts administratīvais pārkāpuma protokols un piemērots 300 eiro naudas sods.

Jāpiebilst, ka dienestu vērtējumā 9.maijs un ar to saistītās

aktivitātes Latvijā kopumā aizritēja bez būtiskiem starpgadījumiem, dienestiem nepieļaujot nopietnus drošības incidentus. Tā Valsts policija saistībā ar 9.maiju visos Latvijas reģionos kopumā uzsāka 67 administratīvo pārkāpumu procesus un aizturēja astoņas personas. Vienlaikus likumsargi norāda, ka kopējais administratīvo pārkāpumu procesu skaits būs krietni lielāks, jo tiek vērtēta virkne iespējamo pārkāpumu interneta vidē.

Valsts policija atgādina!

9.maijā Latvijā nav atļauts rīkot publiskus izklaides un svētku pasākumus, sapulces, gājienus un piketus, kas vērsti pret valsts drošības interesēm, šķeļ sabiedrību, nepatiesi ataino vēsturi un apšaubā solidaritāti ar Ukrainas tautu. Tāpat ziedu nolikšana vietās, kur Latvijā atradās nu jau demontētie padomju pieminekļi, tiks uzskatīta kā šo objektu un militārās agresijas slavināšana. Lai gan individuāla ziedu nolikšana apbedījuma vietās nav aizliegta, netiek pieļauta nedz cilvēku pulcēšanās šajās vietās, nedz militārās agresijas slavināšana un kara, agresora attaisnošana.

8.maijs ir Nacisma sagrāves un Otrā pasaules kara upuru piemiņas diena, bet 9.maijs – Eiropas diena!

Iedzīvotāji, kuru rīcībā ir informācija par plānotām provokācijām (demonstratīvām vai izaicinošām darbībām, nolūka šķeļ sabiedrību vai izplatīt Krievijas interesēm atbilstošus vēstījumus, un ne tikai 9.maijā), aicināti sniegt šo informāciju Valsts drošības dienestam, zvanot uz diennakts tālruna numuru **67208964** vai rakstot uz e-pasta adresi: **info@vdd.gov.lv** Savukārt, kļūstot par liecinieku šādām aktivitātēm, nekavējoties par to informējiet Valsts policiju, zvanot uz tālruna numuru **112**!

Apbalvo darbiniekus un amatpersonas

Svinīga sanāksme Viļakas pārvaldē

7.maijā, sakarā ar Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas 35.gadadienu, Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldē notika svinīga sanāksme, kurā apbalvoja 14 pārvaldes darbiniekus un amatpersonas.

Viļakas pārvaldes priekšnieks pulkvedis Mareks Ļahnovičs par izcilu un nevainojamu dienesta pienākumu izpildi un sasniegumiem Valsts robežsardzes uzdevumu izpildē, par nozīmīgiem sasniegumiem dienestā (darbā) un ieguldījumu Valsts robežsardzes attīstībā, par priekšzīmīgu dienesta (darba) uzdevumu izpildi, izrādīto centību un iniciatīvu, kā arī teicamiem dienesta (darba) pienākumu izpildes rezultātiem un par aktīvu dalību pasniedza šādus apbalvojumus:

Iekšlietu ministrijas Pateicība

Pededzes robežapsardzības nodaļas inspektorei (kinoloģei) virsseržantei ZANDAI MIHAILOVAI.

Valsts robežsardzes apbalvojums, III pakāpes Robežsargu nopelnu zīme "Par izcilību dienestā"

Kriminālizmeklēšanas dienesta galvenajai inspektorei (izmeklēšanas darbā) majorei INGAI STEPANOVAI; Robežkontroles un imigrācijas kontroles dienesta Operatīvās vadības nodaļas vecākajai inspektorei virsleitnantei ILONAI ANTONOVAI.

Valsts robežsardzes apbalvojums "Latvijas Valsts robežsardzei 105"

Vecākajai lietvedei (sevišķās lietvedības jomā) MARUTAI ROGINSKAI; Bruņojuma un inženiertehnisko līdzekļu dienesta priekšniecei pulkvežleitnantei EVITAI GRIESTIŅAI; Bruņojuma un inženiertehnisko līdzekļu dienesta noliktavas pārziņim JĀNIM LOČMELIM; Pededzes robežapsardzības

Foto - no personīgā arhīva

nodaļas priekšnieka vietniekam majoram ARTURAM SALENIKAM.

Valsts robežsardzes Pateicība

Bruņojuma un inženiertehnisko līdzekļu dienesta noliktavas pārziņei INESEI DVINSKAI; Viļakas II kategorijas dienesta vecākajam inspektoram leitnantam ALEKSANDRAM AGAŅKOVAM.

Valsts robežsardzes Goda raksts

Kriminālizmeklēšanas dienesta vecākajai inspektorei (izmeklēšanas darbā) kapteinei OKSANAI CUNSKAI; Bērziņu robežapsardzības nodaļas inspektorei (kinoloģei) seržantei ELVITAI LĪBIETEI; Bērziņu robežapsardzības nodaļas

jaunākajam inspektoram seržantam ROBERTAM KOLOTILINAM; Robežkontroles un imigrācijas kontroles dienesta Operatīvās vadības nodaļas vecākajai inspektorei virsleitnantei KRISTĪNEI KOKOREVIČAI.

Apbalvojums – kārtējā speciālā dienesta pakāpe (virsseržants) pirms termiņa

Lavošnieku robežapsardzības nodaļas inspektoram seržantam AIGARAM AKMENTIŅAM.

Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes Pateicība

Lavošnieku robežapsardzības nodaļas jaunākajai inspektorei kaprālei IEVAI DVINSKAI.

Informē ugunsdzēsēji

Deg kūla

No 30.apriļa pulksten 6.30 līdz 6.maija pulksten 6.30 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona pārvalde saņēma vairākus izsaukumus uz kūlas ugunsgrēkiem. Pērnā zāle dega arī mūspusē – Viksnas pagastā 7000 m² platībā un Vectilžas pagastā 40 m² platībā.

Deg garāža

9.maijā pulksten 13.30 Balvu novada Lazdukalna pagastā dega garāža 50 m² platībā.

Avarē automašīna

10.maijā, neilgi pirms astoņiem vakarā, Balvu novada Bērziņu pagastā grāvī avarēja vieglā automašīna. Notikuma vietā ugunsdzēsēji glābēji konstatēja, ka cilvēki izkļuva no transportlīdzekļa pašu spēkiem, atvienoja akumulatora klemmes un pulksten 9.30 darbus pabeidza.

Sadeg automašīnas, šķūņi, vistas un zaķi

3.maijā liela ugunsnelaime izcēlās Krāslavas novada Skaistas

pagastā. Todien pulksten 13.33 ugunsdzēsēji glābēji saņēma izsaukumu, ka minētajā apdzīvotajā vietā deg dzīvojamā māja. Ierodoties notikuma vietā, konstatēts, ka ar atklātu liesmu 200 m² platībā deg vienstāva dzīvojamā māja, kurai ieburcis jumts. Tāpat 40 m² platībā dega divi šķūņi un 15 siena ruļļi, kā arī pilnā 160 m² platībā liesmas bija pārņēmušas blakus esošo kūti, kurā sadega trīs vieglās automašīnas, 17 vistas un 15 zaķi. Kopējā degšanas platība ugunsgrēkā bija 430 m². Pulksten 20.19 šis paaugstinātās bīstamības ugunsgrēks tika likvidēts.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

* Sākums 1.lpp.

“Mans mīlulis”. Judīte Tuleiko fotokonkursam iesūtīja savas mīlules Marķīzes foto: “Kaķeni bērni uzdāvināja pirms 15 gadiem. Tas ir mans sapņu mincis. Viņa ir savdabīga – pienāks tikai tad, kad pati gribēs. Ja negribēs, iekodīs un aizbēgs. Kas ģimenē noteicējs? Reizēm man viņai ir jāpielāgojas.” Galveno balvu balsojumā ieguva kucīte Čarlita (saimniece D.Galla), vecināšanas balvu saņēma kaķis Redo (saimniece E.L.Maculeviča).

Copes lietas. Septiņgadīgais Emīls Korlašs apgalvoja, ka zivis noķert nav grūti.

Ar ko pārsteigs šovasar? Mūziķis un dzejnieks Māris Lāpāns, lūgts atklāt nākotnes plānus, atzina, ka negrib notikumiem steigties pa priekšu: “Tas nav labi, tomēr saistībā ar Aiņa Šaicāna 75 gadu jubileju top mūsu abu kopējais pārsteigums. Neko vairāk neatklāšu, jo tad tas vairs nebūs pārsteigums. Kad tas varētu būt? 19.augustā, kā zināms, būs Ainim Šaicānam veltīts pasākums. Līdz piemiņas koncertam šim pārsteigumam noteikti jābūt!”

Čempions. Mucas velšanā pirmo vietu izcīnīja Juris Klimovičs. Viņš smaidot atklāja, ka galvenais ir izvēlēties pareizo stratēģiju. Jāpiebilst, ka čempions mucu vēla gan ar roku, gan ar kāju palīdzību. “Manā bērnībā bērni visu dienu pavadīja ārā. Lai vairāk šādu pasākumu,” vēlēja Juris.

Iemēģina roku mucas velšanā. Āra aktivitātēs vislielākā ieinteresētība bija par “Kubulu īpašās mucas velšanu”, kur savus spēkus veiklībā un izturībā pārbaudīja gan sievietes, gan vīri, tostarp Leo (foto – trešais no kreisās).

Met pa bundžām. Pasākumā lielu ieinteresētību radīja “Bundžu spēle”. Balveniete Agnese Brokāne atzina, ka viņa dažādās aktivitātēs mudina piedalīties dēļi Olivera un Sandis.

Tiesnese. Balveniete Gita Glāzniece zināja teikt, ka dalībnieku rezultāti ir dažādi. “Ir, kas netrāpa nevienai bundžai. Arī man neveicās,” viņa neslēpa.

Cienā ar pankūkām. Kubulu Kultūras nama kolektīva “Vakarblāzma” dāmas Zenta Andersone un Aina Stahovska ikvienu cienāja ar gardām pankūkām, paskaidrojot, ka tās ir īpašas: “Gan kartupeļu, gan ar biezpienu, gan bez biezpiena, tostarp ar dažādiem ievārijumiem.”

Lai vairāk aktivitāšu! Kristera māmiņa Mārīte Kaša nešaubās, ka cilvēkiem svētki ir nepieciešami: “Gribas, lai būtu vairāk aktivitāšu. Ar nepacietību gaidām, kad Kubulos uzbūvēs jaunu rotaļu laukumu.”

Startē māsiņas. Dace un Liene apgalvoja, ka Kubulos dzīvo vissportiskākie cilvēki. “Arī mēs,” viņas smaidot piebilda.

“36 kadri”. Izstādē apskatāmi Dzintara Putniņa iemūžinātie fotomirkļi Latvijā, Itālijā, Ziemeļīrijā, Bulgārijā un Somijā. Tikšanās ar autoru paredzēta 16.maijā Kubulos.

Laika zīmes

Kāds laiks varētu būt maijā?

Ticējums vēsta: ja maija sākums – silts, tad mēneša beigās – vēsas, un otrādi. Ja Lapu mēnesis – slapjš un lietains, tad sauss jūnijs un septembris. Maijā vidēji reizi septiņos gados atkārtojas *ievzieda vēsums*, kad nakts ir salnas, bet dienās – lietus, krusa un nereti arī snieg *dzeguzes vai bezdelīgas sniegs*. Šogad *ievzieda vēsumu* jau piedzīvojām aprīlī. Miglas maijā paredz auglīgu vasaru, bet pērkonis – bagātu. Ja ziedu mēnesī birst krusa, tad vasara – vēsa un lietaina.

Atbilstoši novembrim un ziemas galvenajam mēnesim janvārim, kā arī pirmajam pavasara mēnesim martam, maijs rādās būt siltāks nekā parasti. Nokrišņu sadalījums nevienmērīgs, bet pārsvarā normas robežās.

Maija pirmajā pusē līdz Jeremijam (14.maijs) laikapstākļi nepastāvīgi. Mēneša sākumā saule mijās ar mākoņiem un temperatūra dienas laikā robežās no + 8 līdz +15°C. Dažās naktīs, debesīm skaidrojoties, iespējama neliela salna. Nokrišņi

īslaicīgi, bet dažviet tie var būt stipri. Mēness fāzēm mainoties (augošs pilnmēness), laikā pēc Niklāva (9.maijs) – mazāk nokrišņu, vairāk saules un temperatūra no +14 līdz +20°C.

Mēneša vidū, pilnmēnesī, varētu sagaidīt nepastāvīgus, bet īsti vasarīgus laikapstākļus ar gubu mākoņiem, pērkonu negaisiem un temperatūru robežās no + 22 līdz + 27°C. Šajā laikā – arī naktīs siltas, un tas būs ābeļzieda un dārzāju stādāmais laiks.

Mēneša otrajā pusē laikapstākļi mainīgi. Lai arī vēl ap Mokeju (23.maijs) temperatūra dienas laikā var paaugstināties līdz +25°C, laikā ap Urbānu (25.maijs) kļūs vēsāks. Nokrišņi īslaicīgi, bet reizēm tie var būt kā stipras lietūsgāzes, kuras pavadīs pērkonu ducināšana. Vēlāk, mēneša beigās, pārsvarā sauss, silts un saulains. Temperatūra dienas laikā robežās no +18 līdz +23°C.

V.BUKŠS

Vērts izmēģināt!

Puķes, ko iesēt tieši dobē

Ir daudz puķu, ko var sēt tieši dobē un kas skaisti ziedēs jau šovasar, turklāt sanāks daudz lētāk nekā pirt stādus. Tieši dobē var sēt viengadīgās puķes ar īsu veģetācijas periodu un tādas, kas necieš pārstādīšanu. Piemēram, tās, kas auga jau vecmāmiņas dārzā. Daudzām no senajām puķēm mūsdienās izveidotas jaunas šķirnes ar lielākiem, citu krāsu ziediem.

Kad sēt?

Kad zeme iesilusi un sākas dzīvība. Maijs ir pēdējais brīdis – jo vēlāk iesēsi, jo vēlāk uzziedēs. Jāsēj mitrā augsnē: vai nu pēc lietū, vai sēšanas vadziņa jāsalaista ar lejkannu. Ja laiks ir sauss, arī laistīšana jāturpina, lai sēkliņš neiekalst.

Kur sēt?

Tieši tajās vietās, kur gribas redzēt ziedam, lai nevajadzētu pārstādīt. Īpaši svarīgi tas ir puķēm, kurām ir mietsakne un kas nepiecieš pārstādīšanu, piemēram, magones, kliņģerītes, matiolas, arī puķu maisījumi. Jārēķinās, ka ilgu laiku dobe būs kaila un melna, tāpēc nevajadzētu tai atvēlēt lielu vienlaidu laukumu.

Samtenes

Labāk izvēlēties šķirnes ar sīkiem ziediem, piemēram, siklapu samtenes (*Tagetes tenuifolia*), zemās samtenes (*Tagetes patula*), jo lielziedu

šķirnes ir kaprīzākas, grūtāk izaudzējamas. Sējot tieši dobē, lielo ziedu samtenes līdz rudenim var arī nepagūt uzziedēt. Lai procesu mazliet pasteidzinātu, samtenes var iesēt siltumnīcā starp tomātiem, lai tur paaugas, un pēc tam pārstādīt dārzā. Daļu var atstāt arī starp tomātiem kā augu aizsardzības līdzekli. Kādu samteņu rindiņu var iesēt arī starp zemeņu, sīpolu un burkānu dobēm, jo to kaitēkļiem nepatīk samteņu spēcīgā, īpatnējā smarža. Arī kaķiem netīkot samteņu smarža – ja samteņu rinda aug gar dobes malu, tie nelienot iekšā kašņāties.

Matiolas

Šo necilo violeto puķīšu visbrīnišķīgākā īpašība ir pasakainā smarža vakara un nakts stundās. Ja maijā iesēsi, ziedēs jūnija beigās un jūlija sākumā. Diemžēl nezarojas un nežuburojas – uzzied, nozied, un viss. Lai smaržīgā ziedēšana būtu ilgāka, var sēt atkārtoti ik pēc pāris nedēļām – līdzīgi kā redīsus, salātus un dilles. Ne tikai var, bet noteikti jā sēj tieši dobē, jo šīs puķes pārstādīšanu necieš.

Kliņģerītes

Var būt visai neparastas – no gaiši dzeltenām līdz gandrīz brūnām, vienkāršainas un ar tumšākiem vidiņiem, vienkāršas un pildītas, arī ziedu forma var būt visai daudzveidīga. Ārstniecības augi, – ja netiek miglotas un mēslojas ar ķīmiju, var izmantot tējai. Ja ziedus nenolasa, izkaisu sēklas un aug arī nākamajā gadā. Modernās, krāšņās šķirnes sēklas var nenogatavināt vai arī nākamajā gadā augi vairs nebūs tādi paši. Kliņģerītes zaļmēslojumam un augsnes atveseļošanai var arī ierakt zemē.

Kā sēt?

Ar grābekļa vai kapļa stūri izveido 1–1,5 centimetrus dziļu vadziņu. Vadziņās, cik vien iespējams reti, iekaisu sēkliņus. Pat ja puse neuzdīgs, tik un tā parasti sanāk iesēt par biezu un vajag retināt. Lai būtu retāk, sēkliņām var piejaukt sausu granti vai upes smilti. Mītro augsni no vadziņas malām uzrauš virsū sēklām un ar taisnu dēlīti, grābekļa vai kapļa muguriņu pieblīvē. Tas ir labāk, nekā līdzināt ar plaukstu, jo roka nav līdzena un nepiespiež augsni vienmērīgi. Ja augsnē paliek gaisa burbulīši, tā izkalst, un arī sēkliņš sakalst un nedīgst.

Ja apkārt kļīst savi vai sveši kaķi, starp sējuma rindām sasprauž nelielus, kailus, zarainus zariņus, lai minčiem nerastos vēlme un iespēja puķu dobē nokārtoties.

Kā kopt?

Laista. Retina. Ja puķes pacieš pārstādīšanu, piemēram, samtenes un asteres, liekās var pārstādīt citā vietā. Biezoknī saknēm trūkst vietas un laksti stīdžē, jo augi cits citu noēno. Pēc retināšanas sēto puķu dobe jākopj tāpat kā stādīto – jālaista, jārušina, jāravē un jāmēslo. Un lielākajai daļai puķu nedrīkst aizmirst nogriezt vai nokniebt pārziedējušos ziedus – lai lieki netērē spēku sēklu briedināšanai, bet tik zied.

Kreses

Var iesēt gan sen zināmās kreses, kas aug trīs metrus garas un vai nu stiepjas pa zemi tālu kā gurķu stīgas, vai arī tām vajag slieteni, sētu vai sienu, kur pieturēties un rāpties uz augšu, gan arī kreses, kas veido tikai 20–30 centimetru augstu krūmveida augumu. Ja dārzā vienu gadu augušas, var gadīties, ka nākamajā nemaz nav jāsēj, jo pašas izkaisu savas sēkliņas. Jāsargās pārāk dāsni samēslo ar slāpekli – tad būs daudz lapu, bet maz ziedu.

Kosmejas

Var izaugt visai iespaidīgas, pat līdz pusotram metram, tāpēc, pērkot sēkliņas, jāpievērš uzmanība šķirnes augumam, lai neiesētu milzu mežu priekšā kādām sīkām puķītēm. Maijā iesētas, uzziedēs augustā un krāšņi ziedēs līdz salnām. Mēdz pašas izsēties nākamajiem gadiem.

Vasaras puķu maisījums

Dažādas viengadīgo puķu sēklu maisījumus piedāvā daudzas sēklu firmas, un tos var sēt pat jūnija sākumā, piemēram, vietā, kur augušas atraitnītes. Jūlija beigās, augustā un septembrī puķes jau ziedēs. Ja arī kāda neizaugs vai neizziedēs, citas to darīs. Līdzīgi kā citas puķes, ko sēj tieši dobē, arī šīs sēj rindiņās. Rindiņas iekārto paraleli celiņam – tad tās nebūs tik uzkrītošas, kā skatoties no gala. Jāsēj diezgan reti. Parasti uz paciņas rakstīts, cik lielu laukumu ar tajā esošajām sēkliņām var apsēt, un tas jāievēro, arī sējot rindiņās. Sēt šādi, nevis izklaidus, ieteicams arī tāpēc, lai varētu sadīgušos asnus atšķirt no nezālēm, kas būs jāizravē.

Dārza darbi

Pēdējais pavasara mēnesis ir dārza ziedēšanas mēnesis. Maijs ir aktīva darba laiks, jo irdinām augsni, sējam lielāko daļu dārzeņu un stādām ogulājus, apgriezam un apstrādājam nezāles.

☀ Atsvaidzina un uzrušina puķu dobes, pierok augsnei kompostu.

☀ Maija sākumā tiek pārjauktas vecās komposta kaudzes un iegūtais materiāls izmantots dobru mēslošanai, kā arī pildīts podos un kastēs. To darot, jāuzmanās, jo ne pārāk labi apsaimniekotā kompostā var būt maijvaboļu kāpuri un zemesvēži.

☀ Pirmie kaitēkļi jau naski darbojas. Izvieto uz kokiem feromonu slazdus.

☀ Sēj un stāda visa veida salātus, dilles, spinātus, skābenes, sakņu un lapu pētersīļus.

☀ Mēneša vidū var sākt iepriekš izaudzēto stādu izstādīšanu ārā.

☀ Sēj dobēs dārzeņus – burkānus, rāceņus, kāļus un zirņus.

☀ Iesēj podiņos ķirbjus, gurķus, kabačus, pupas un kāpostus.

☀ Izvieto piekaramos podus, lai sāk aprast ar laika apstākļiem.

☀ Vispiemērotākais laiks kartupeļu stādīšanai ir no aprīļa beigām līdz maija vidum.

☀ Siltumnīcā izkar dzeltenos limes vairogus baltblušiņu un citu lidojošu kaitēkļu ierobežošanai.

☀ Visi augļu koki un ogulāju krūmi zied tieši maijā, tādēļ svarīgi parūpēties par apputeksnētājiem – bitēm, kamenēm un pat lapsenēm. Ja nepieciešams lietot augu aizsardzības līdzekļus, smidzina vakarā, kad kukaiņi ir devušiem naktsmierā.

☀ Krūmogulājos šajā laikā labi var redzēt nokaltušus un vīstus zarus. Pēdējais laiks tos izgriezt un sadedzināt.

☀ Lai saldīkie ķirši (*Prunus avium*) ražotu, nedrīkst blakus stādīt divus vienas šķirnes kokus.

☀ Vēl zied Sibīrijas ziļsniedzītes un citas pavasara sīpolpuķes. Augi jā mēslo ar slāpekli un kalciju saturošu mēslojumu. Piemēram, ar kalcija nitrātu. Pavasarī ziedošās sīpolpuķes mēslo trīs reizes: pirmo, kad virs zemes redzami augu asni, otro reizi, kad zied, un trešo reizi – pēc ziedēšanas.

☀ Jāuzmana kāposti un redīsi. Īpaši, ja pieturas sauss un vējains laiks: spradži būs klāt kā likts. Ko darīt? Rušina ap kāpostiem augsni, irdena virskārta spradžiem nepatīk, apputina rasainos augus ar pelniem vai sodas un miltu maisījumu (padoms no vecmāmiņas pieredzes pūra).

☀ Šomēnes zied lielākā daļa augļu koku un krūmu, tāpēc jātur gatavībā *ieroci* pret salnām – sagatavo dūmu sveces, agrotīklus un citus līdzekļus.

☀ Mēneša beigās, ja apstākļi ir labvēlīgi, izstāda lauka tomātus un gurķus, sēj pupas, kāršu pupas un zirņus.

☀ Sausā pavasarī daudzi dārzkopji steidz mulčēt dobes, lai augsne saglabātu mitrumu. Atceries, ka pavasarī mulču drīkst likt, kad augsne iesilusi līdz +10 – +12°C.

☀ Pieturoties sausam laikam, vismaz reizi nedēļā laista skujeņus, dekoratīvos krūmus un puķes.

☀ Rožu laistīšanai izvēlas lapu dienu agrus rītus vai vakarus un jācenšas nesašlapināt puķu karalienes lapas.

☀ Jauna zāliena ierīkošana un vecā zāliena pļaušana. Lai pļaušana nāktu zālienam par labu, jāievēro dažas būtiskas lietas: nekad nenoplaut vairāk kā trešo daļu zāliena garuma!

Stādāmais laiks: līdz 15.maijam un 29.-31.maijs.

Sēj un stāda vasaras puķes – gladiolas, dālijas, kannas, begonijas. Dala un pārstāda ziemcietes. Sēj nektāraugus. Var pārstādīt telpaugus, apgrīz dzīvžogus. Ieteicamās dienas: 20., 21., 29., 30. (līdz plkst. 18.00) maijs.

Sēj lapu dārzeņus un zālājus. Stāda kāpostus, puravus, sīpolus lokiem. Dala, pārstāda un stāda krāšņumaugus. Stāda kokus un krūmus no konteineriem. Ieteicamās dienas: 13., 14., 15., 22. (līdz plkst. 14.00), 23., 24., 30. (no plkst. 18.00), 31.maijs.

Sēj gurķus, kabačus, ķirbjus, zirņus, pupas. Stāda zemenes, siltumnīcās – tomātus, papriku, baklažānus, gurķus. Novāc raberberu kātus pārstādei. Ieteicamās dienas: 16., 17., 25. (līdz plkst. 16.00) maijs.

Apstrādā un mēslo augsni, ravē. Stāda kartupeļus, sīpolus, vasaras ķiplokus, sakņu seleriju, bietes, burkānus, redīsus, kāļus. Ieteicamās dienas: 18., 19., 28. (no plkst. 12.00) maijs.

Stādīšanai, sēšanai un ražas novākšanai nelabvēlīgas dienas 22. (līdz plkst. 14.00), 25. (no plkst. 16.00), 26., 27., 28. (līdz plkst. 12.00) maijs.

Lappusi sagatavoja D.Dimitrijeva

Apsveikums

Lai Tavā sirdī vienmēr pavasar's,
Tik gaišs un tīrs kā saulesstars.
Lai Tavos ceļos veiksmē iet
Un smaidi Tev sejā uzzied pats...

Miļ sveicam **Venerandu Putrāni**
skaistajā dzīves jubilejā! Vēlam labu veselību,
dzīvesprieku un veiksmi visos darbiņos!
Marija, Lucija, Aira

Paziņojums

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk – Padome) paziņo, ka ar Padomes 2025.gada 8.maija lēmumu Nr. 379/1-2 "Par rezultātiem konkursā "Apraides tiesību piešķiršana radio programmas veidošanai vai apraides aptveršanas zonas palielināšanai Balvos 95,4 MHz frekvencē"" **nolemts izbeigt konkursu** "Apraides tiesību piešķiršana radio programmas veidošanai vai apraides aptveršanas zonas palielināšanai Balvos 95,4 MHz frekvencē" bez rezultātiem, ņemot vērā to, ka konkursa noteiktajā termiņā nav iesniegts neviens pieteikums.

Darba piedāvājums

SIA "Gulbenes autobuss", reģ.Nr.43203003672, aicina darbā **GALVENO GRĀMATVEDI** Gulbenē
DARBA PIENĀKUMI:
 Veikt pilnu grāmatvedisko uzskaiti.
UZŅĒMUMS PIEDĀVĀ:
 Stabilitu un regulāru atalgojumu,
 Sociālās garantijas /veselības apdrošināšanu/, atvaļinājuma pabalstu.
 Darba algu – 1356-2000 EUR /bruto/.
Aicinām CV iesniegt līdz **2025.gada 26.maijam**:
- sūtīt elektroniski uz gulbenes.autobuss@gulbene.lv;
- sūtīt pa pastu uz adresi Parka iela 4, Gulbene, LV-4401,
- personīgi Parka ielā 4, Gulbenē, administrācijas telpās no plkst. 8.00 līdz 17.00. Tālrunis uzziņām **64471070**.

Pateicības

Mūsu sirsnīga pateicība prāvestam Guntim Brūveram par izvadīšanu, Astrai un Jānim par skaisto muzikālo pavadījumu, apbedīšanas biroja "Ritums" darbiniekiem,
SIA "Senda Dz" kolektīvam un vadītājam Dzintrai Sprudzānei par gādīgi sarūpēto mielastu, "Vaduguns" darbiniekiem.

Vissirsnīgākā pateicība radiem, draugiem, darba kolēģiem par līdzjūtību, palīdzību, atbalstu skumjajā atvadu brīdī, pavadot miļo vīru, tēti, vectētiņu **Imantu Kārklīņu** pēdējā gaitā.
Paldies visiem, kas bija kopā ar mums gan domās, gan klātienē.
SIEVA UN MEITA AR ĢIMENI

Mūsu īpaša pateicība prāvestam Oļģertam Misjūnam par izvadīšanu un mierinošajiem vārdiem, apbedīšanas biroja "Smiltājs K" darbiniekiem, SIA "Senda Dz" kolektīvam par garšīgi sarūpēto bērnu mielastu un ikvienam, kurš atrada laiku un ar savu klātbūtni pavadīja **Jāni Kopānu** pēdējā gaitā.
KUZMU ĢIMENE

Pārliecinies, vai abonēji Vaduguni!?

Pērk

Pērk lielo šiferi.
Tālr. 28772537.

legādāsies izstrādātus meža ipašumus, aizaugušas lauksaimniecības zemes par visaugstākajām cenām.
Tālr. 29140887.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspasrade.lv

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus**.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

Pārdod

Skaldīta malka. Cena 37 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Ir maisos. Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku.
Tālr. 26314341.

Pārdod sausu malku – 35 EUR/berkubā. Tālr. 26550272.

Skaldīta malka ar piegādi, 4,5 m³ – 250 eiro.
Tālr. 29418841.

Pārdod malku, ir sausa.
Tālr. 26550272.

Pārdod sivēnus. Tālr. 29210330.

Pārdod motociklu K 750M, rezerves daļas. Tālr. 28353068.

Pārdod 3 bišu stropus; medus sviedi. Tālr. 26379570.

Dažādi

DZIRDES APARĀTI Tālr. 26019076
Mēness aptiekas telpās
22.maijā plkst. 9.00 - 13.00.
Visi modeļi, rezerves daļas, labošana, pielaišana un pārdošana.

Licencēts grāmatvedības ārpakalpojums Balvos – droši, ērti, izdevīgi. No 70 EUR/mēn.
Tālr. 26525673.

Plauj zāli ar trimmeri.
Tālr. 29575707.

Vajadzīga PALĪDZE dārza darbos (neregulāri). Tālr. 22040246.

KAPU LABIEKĀRTOŠANA.
VEIC VISUS KAPU APSAMNIEKOŠANAS DARBUS.
TĀLR. 27873800.

17.maijā plkst. 10.00
ČILIPĪNES kapos sakopšanas talka.

Līdzjūtība

Pāri sirmām kapu priedēm
Pāršalc tavas dzīves stāsts.
Pāri darbam, sāpēm, ilgām
Baltu, vieglu smilšu klāsts.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
kolēģei Tatjanai Aleksejevai un viņas ģimenei, māsu
LUDMILU MOGIĻNAJU kapu kalnā pavadot.
Viļakas pirmsskolas izglītības iestādes "Namiņš" kolektīvs

Skumji noliec galvas sirmie bērzi,
Pūpolzaros sabirst dzīves stāsti.
Pāri nošalc pavasara elpa,
Jāšķiras, kaut šķirties ir tik žēl.
Lai klusa un patiesa līdzjūtība palīdz pārvarēt sāpju smagumu
piederīgajiem, LUDMILU pavadot mūžības ceļā.
Čerevinu ģimenes

Te nu jūs esat – darbi un steiga,
Pēkšņas beigās... un nu ir gana.
Un elso vēl priedes smagajā vējā par to, ko mēs nespējam.

(L.Bridaka)

Lai klusa un patiesa līdzjūtība palīdz sāpju brīdī **Andai Pušpurei ar ģimeni, VĪRU** mūžības ceļā pavadot.
Māra darba kolēģi

Cilvēka mūžs ir
Līdzīgs koklei,
Satrūkst stīga un viss
Ir kluss...
Vispatiesākā līdzjūtība **Ilonai, Artai**, pavadot **MĀMIŅU un VECMĀMIŅU** mūžībā.
Dārza kaimiņiene Ineta

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un atmiņas kā krāšņs zieds.

(J.Silazars)

Patiesa līdzjūtība **Guntaram ar ģimeni**, pavadot tēvu, vectēvu **JURI ZELČU** mūžības ceļā.
L.Tarabanovska, Keišu ģimene, A.Krakope

Vairs neiešu pa sila sūnu taku,
Neglāstīšu bērza tāsī balto.
Vien egļu zaru nolieciet man blakus,
Lai vieglāk ir, lai nejt zemes elpu saltu.

Kad jāteic pēdējie atvadu vārdi,
mūsu visdziļākā līdzjūtība **JURA ZELČA bērniem un mazbērniem**, pavadot tēvu, vectēvu mūžības ceļā.
Pavlovi, Mežali

Lai tēva mīlestība paliek dzīji sirdī
Par avotu, kur mūžam spēkus smelt. (Z.Vijupe)

Patiesa līdzjūtība **Guntaram, Antrai, Mairim ar ģimenēm, JURI ZELČU** mūžības ceļā pavadot.
Ģirts, Artis, Didzis, Māra

Mums palikuši tavi vārdi,
Mums palikusi tava sirds.
Un liekas, ka ikvienā zvaigznē
Vēl tavas acis preti mirdz.

Skumju un atvadu brīdī esam kopā ar **Guntaru**, pavadot tēvu **JURI ZELČU** mūžības ceļā.
Klasesbiedri

Šodien tev līdzī dodam
skaistākos atmiņu vārdus, lai
viņu gaismā vieglāk atvērt
mūžības vārtus.
Skumju brīdī esam kopā ar **sievu un meitas ģimeni**, miļo vīru, tēti un vectētiņu
IMANTU KĀRKLIŅU pavadot dzimtās zemes smiltājā.
Bijušās Balvu saimniecības agronomi

Viņš aiziet atvieglots un brīvs,
kur viņu gaida mūža mājas.
Šeit brīdī atdusas – kā dzīvs
zem ziedu segas, smaržu šūpās.
(V.Brutāne)

Skumju brīdī izsakām patiesu, dziļu līdzjūtību **tuviniekiem, IMANTU KĀRKLIŅU** kapu kalniņā pavadot.
Bijušie kolēģi Balvu Lauksaimniecības pārvaldē – Juris, Valentīns, Elita, Anda

Ar ko izmērīt dzīvi?
Ar ko mūžu var mērīt?
– Ar septiņām pēdām. Es nezinu
cita.

Ar to, kas paliek pēc nāves.
Ar cilvēciņu. (L.Bridaka)
Mūsu patiesa līdzjūtība **tuviniekiem, IMANTU KĀRKLIŅU** mūžības ceļā pavadot.
Avotiņu ģimene

Nu klusums ir ienācis mājā,
Vien dvēsele vēl tajā kavējas.
Ak, neraudiet, nu neraudiet,
Man jāiet tur, kur mani gaida.
(Ā.Elksne)

Patiesa līdzjūtība **Marijai ar ģimeni**, vīru **IMANTU KĀRKLIŅU** pavadot.
Anna, Māris

Kā rudzu maize bijušas ir dienas,
No kurām rieciens griezts gan
salds, gan sūrs.
Nu tās kā vārpas smagos kūļos
sienas,
Un gaismas gados staro dienu
pūrs. (K.Apškrūma)

Izsakām patiesu līdzjūtību **sievai Mārai un pārējiem tuviniekiem, IMANTU KĀRKLIŅU** mūžībā pavadot.
3.iecejas kaimiņi Teātra ielā 6

Dusi saldi, miļo tētiņ,
Mūža miegs lai tev ir salds.
Auklēs tevi rasas rīti,
Ziedi klās un sniedzīnš balts.
Izsakām līdzjūtību **Antrai Ločmelei, TĒVU** mūžīgā mierā pavadot.
Inta, Inga, Andis

Nu laiks ir tai vietā aiziet,
Tur – saulei pie rokas labās,
Kur Dieviņš dvēseli manu
Savā valstībā glabās. (J.Kronenbergs)
Sērojam par mūsu ilggadējās darbinieces **VERAS SAMOIĻENKO** aiziešanu mūžībā un izsakām visdziļāko līdzjūtību **tuviniekiem**.
Balvu Mūzikas skolas kolektīvs

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Vaduguns
INDEKSS 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKĪNU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ – T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA – T. 26707934;
A.SOCKA – T. 29378903; I.TUŠINSKA – T. 27145837;
A.LOČMELIS – T. 26665086. KOREKTORE – S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA – T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ – T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs – 64520961

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns", R.KACĒNS
Iespiests SIA "Poligrāfijas grupa Mūkusalā", Rīgā, Mūkusalas 15A
Tirāža – 2001